

Temeljem članka V. 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PSBiH, broj 297/09. od 29. siječnja 2009. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 52. sjednici, održanoj 11. veljače 2009. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI AKATA XXIII KONGRESA SVJETSKOG POŠTANSKOG SAVEZA BUKUREŠT 2004.

Članak 1.

Ratificiraju se Akta XXIII Kongresa Svjetskog poštanskog saveza - Bukurešt 2004.

Članak 2.

Tekstovi Akata u prijevodu glase:

AKTA

XXIII KONGRESA SVJETSKOG POŠTANSKOG SAVEZA BUKUREŠT 2004.

SEDMI DODANI PROTOKOL USTAVU SVJETSKOG POŠTANSKOG SAVEZA

Punomoćnici vlada zemalja članica Svjetskog poštanskog saveza, okupljeni na Kongresu u Bukureštu, na temelju članka 30. stavak 2. Ustava Svjetskog poštanskog saveza, zaključenog u Beču 10. srpnja 1964. godine, usvojili su, uz rezervu ratificiranja, slijedeće izmjene navedenog Ustava.

Članak I (Izmijenjen uvod)

U cilju razvitka veza među narodima dobrim funkcioniranjem poštanske službe i doprinosa ostvarivanju uzvišenih ciljeva međunarodne suradnje u kulturnoj, socijalnoj i gospodarskoj oblasti, punomoćnici vlada zemalja ugovornica usvojili su, pod rezervom ratificiranja, ovaj Ustav.

Zadatak Saveza je da, u cilju olakšavanja komuniciranja između stanovnika planete, podstječe trajan razvitak kvalitetnih, učinkovitih i dostupnih univerzalnih poštanskih usluga, tako što će:

- garantirati slobodan protok poštanskih pošiljki na jedinstvenom poštanskom teritoriju, sastavljenom od međusobno povezanih mreža;
- podstjecati prihvatanje zajedničkih pravičnih standarda i korištenje tehnologije;
- osiguravati suradnju i interakciju između zainteresiranih stranki;
- podstjecati učinkovitu tehničku suradnju;
- voditi računa o zadovoljenju rastućih potreba klijenata.

Članak II
(Dodat članak 1bis)
Definicije

1. Za potrebe Akata Svjetskog poštanskog saveza, dole navedeni termini su definirani na slijedeći način:

1.1. Poštanska usluga: skup poštanskih uslužnih djelatnosti čiji obujam određuju tijela Saveza. Temeljne obveze koje iz davanja ovih usluga proizilaze sastoje se u zadovoljenju određenih socijalnih i ekonomskih ciljeva zemalja članica, pri čemu je osigurano prikupljanje, sortiranje, prijenos i uručenje poštanskih pošiljki.

1.2. Zemlja članica: zemlja koja ispunjava uvjete navedene u članku 2. Ustava.

1.3. Jedinstven poštanski teritorij (jedan i jedinstven poštanski teritorij): obveza ugovornih stranki Akata Saveza da, shodno principu reciprociteta, osiguravaju razmjenu pošiljki pismonosne pošte, poštivajući načelo slobodnog tranzita i ravnopravne prerade poštanskih pošiljki koje dolaze sa drugih teritorija, a koje su u tranzitu kroz njihovu zemlju, i njihovih sopstvenih poštanskih pošiljki.

1.4. Sloboda tranzita: načelo prema komu je posrednička poštanska uprava dužna da prijenosi poštanske pošiljke koje joj je u tranzitu predala druga poštanska uprava, pri čemu sa ovim pošiljkama mora da se postupa na isti način kao i sa pošiljkama u unutarnjem režimu.

1.5. Pošiljka pismonosne pošte: pošiljke opisane u Konvenciji.

1.6. Međunarodna poštanska usluga: poštanske operacije ili usluge regulirane aktima; skup ovih operacija ili usluga.

Članak III
(Izmijenjen članak 22)
Akti Saveza

1. Ustav je osnovni Akt Saveza. On sadrži pravila o strukturi i tijelima Saveza i ne podliježe rezervama.

2. Opći pravilnik sadrži odredbe koje osiguravaju primjenu Ustava i funkcioniranje Saveza. On je obavezan za sve zemlje članice i ne podliježe rezervama.

3. Svjetska poštanska konvencija, Pravilnik o pismonosnim pošiljkama i Pravilnik o poštanskim paketima sadrže zajednička pravila koja se primjenjuju na međunarodnu poštansku službu, kao i odredbe koje se odnose na pismonosnu službu i na službu poštanskih paketa. Ovi akti su obvezni za sve zemlje članice.

4. Aranžmani Saveza i njihovi Pravilnici reguliraju ostale službe, osim pismonosne službe i službe poštanskih paketa, između zemalja članica koje su njihove ugovornice. Oni su obvezni samo za te zemlje.

5. Pravilnike, koji sadrže pravila potrebna za primjenu Konvencija i Aranžmana, donosi Vijeće za poštansku eksploataciju, imajući u vidu odluke koje je donio Kongres.

6. Eventualni završni protokoli priloženi Aktima Saveza, predviđeni u stavcima od 3. do 5, sadrže rezerve na ova akta.

Članak IV
(Izmijenjen članak 30)
Izmjena Ustava

1. Da bi prijedlozi podnijeti Kongresu, a odnose se na ovaj Ustav, bili usvojeni, treba da ih odobri najmanje dvije trećine zemalja-članica Saveza koje imaju pravo glasa.
2. Izmjene usvojene na jednom Kongresu unose se u Dodani protokol i, sem drugačije odluke tog Kongresa, stupaju na snagu istovremeno kada i Akta obnovljena tijekom tog istog Kongresa. Njih zemlje članice ratificiraju što je moguće prije, a sa instrumentima ove ratifikacije postupa se saobrazno odredbi članka 26.

Članak V
(Izmijenjen članak 31)
Izmjena Općeg pravilnika, Ustava i Aranžmana

1. Opći pravilnik, Konvencija i Aranžmani utvrđuju uvjete kojima podliježe usvajanje prijedloga koji se na njih odnose.
2. Konvencija i Aranžmani stupaju na snagu istovremeno i isto im je trajanje. Na dan koji Kongres utvrdi za stupanje na snagu ovih akata, odgovarajući Akti prijedhodnog Kongresa prestaju da važe.

Članak VI
Pristupanje Dodanom protokolu i drugim Aktima Saveza

1. Zemlje članice koje nisu potpisale ovaj protokol mogu mu pristupiti u svako vrijeme.
2. Zemlje članice, ugovornice Akata obnovljenih na Kongresu, ali koje ih nisu potpisale, treba tim Aktima da pristupe što je moguće prije.
3. Instrumenti pristupanja koji se odnose na slučajeve predviđene stavcima 1. i 2., upućuju se generalnom direktoru Međunarodnog biroa. On o tome obavještava vlade zemalja članica.

Članak VII
Početak primjene i trajanje Dodanog protokola Ustavu Svjetskog poštanskog saveza

Ovaj dodani protokol počeo će se primjenjivati 1. siječnja 2006. godine i ostat će na snazi neograničeno vrijeme.

U potvrdu čega, punomoćnici vlada zemalja članica su sačinili ovaj dodani protokol, koji ima istu snagu i istu valjanost kao da su njegove odredbe unijete u sam tekst Ustava, i oni su ga potpisali u jednom primjerku, koji se deponira kod generalnog direktora Međunarodnog biroa. Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza predao će po jedan njegov prepis svakoj ugovornici.

Sačinjeno u Bukureštu, 5. listopada 2004. godine

OPĆI PRAVILNIK

SVJETSKOG POŠTANSKOG SAVEZA

Dole potpisani punomoćnici vlada zemalja članica Saveza, imajući u vidu članak 22. stavak 2. Ustava Svjetskog poštanskog saveza zaključenog u Beču 10. srpnja 1964. godine, donijeli su sporazumno i pod rezervom članka 25. stavak 4. pomenutog Ustava, u ovom općem pravilniku slijedeće odredbe koje osiguravaju primjenu Ustava i rad Saveza.

Glava I - RAD TIJELA SAVEZA

Članak 101.

Ustroj i sazivanje Kongresa i Izvanrednih kongresa

1. Predstavnici zemalja članica sastaju se na Kongresu najkasnije četiri godine po završetku godine tijekom koje se održao prijedhodni Kongres.
2. Svaku zemlju članicu na Kongresu predstavlja jedan ili više punomoćnika, koje je njihova vlada snabdjela potrebitim ovlastima. Ona može, po potrebi, odrediti da je predstavlja izaslanstvo neke druge zemlje članice. Međutim, pod ovim se podrazumijeva da jedno izaslanstvo može predstavljati, pored svoje, samo još jednu zemlju članicu.
3. Kod odlučivanja, svaka zemlja članica raspolaže jednim glasom, uz rezervu sankcija predviđenih u članku 129.
4. U načelu, svaki Kongres određuje zemlju u kojoj će se održati naredni Kongres. Ako se to pokaže neprimjenjivim, Upravno vijeće je ovlašteno da odredi zemlju u kojoj će Kongres zasijedati, u sporazumu sa tom zemljom.
5. U sporazumu sa Međunarodnim biroom, vlada koja poziva utvrđuje točan datum i mjesto održavanja Kongresa. U načelu, godinu dana prije tog datuma, vlada koja poziva upućuje poziv vladi svake zemlje članice. Ovaj poziv se može uputiti neposredno, ili posredstvom neke druge vlade ili preko generalnog direktora Međunarodnog biroa.
6. Kada Kongres treba da se sastane a nema vlade koja poziva, Međunarodni biro, uz suglasnost Upravnog vijeća i poslije sporazuma sa Vladom Švicarske Konfederacije, poduzima potrebite mjere radi sazivanja i organiziranja Kongresa u zemlji u kojoj se nalazi sjedište Saveza. U tom slučaju Međunarodni biro vrši dužnost vlade koja poziva.
7. Mjesto sastanka Izvanrednog kongresa određuju, po dogovoru sa Međunarodnim biroom, zemlje članice koje su poduzele inicijativu za ovaj kongres.
8. Stavci 2. do 6. primjenjuju se po analogiji na Izvanredne kongrese.

Članak 102.

Sastav, rad i sastanci Upravnog vijeća

1. Upravno vijeće se sastoji od četrdeset i jednog člana, koji vrše svoju dužnost u razdoblju između dva uzastopna Kongresa.
2. Predsjedničko mjesto pripada po pravu zemlji domaćinu Kongresa. Ako ta zemlja odustane od toga, ona postaje po pravu član Vijeća i na taj način geografska zona kojoj ona pripada raspolaže jednim mjestom

više, na koje se ne primjenjuju ograničenja iz stavka 3. U tom slučaju, Upravno vijeće bira na predsjedničko mjesto jednog od članova iste geografske zone kojoj pripada zemlja domaćin.

3. Ostalih četrdeset članova Upravnog vijeća bira Kongres na temelju pravične geografske raspodjele. Na svakom Kongresu mijenja se najmanje polovina članova; nijedna zemlja članica ne može biti izabrana uzastopno na tri Kongresa.

4. Svaki član Upravnog vijeća određuje svog predstavnika, koji treba da bude stručan za oblast pošte.

5. Funkcije člana Upravnog vijeća obavljaju se besplatno. Troškovi rada Vijeća padaju na teret Saveza.

6. Upravno vijeće ima slijedeće mjerodavnosti:

6.1. nadgleda cjelokupan rad Saveza u vremenu između Kongresa, vodeći računa o odlukama Kongresa, proučavajući pitanja politike vlada u poštanskoj oblasti i vodeći računa o međunarodnoj regulativnoj politici, kao što je ona koja se odnosi na trgovinu uslugama i na konkurenciju;

6.2. razmatra i usvaja, unutar svojih mjerodavnosti, svaku akciju koju smatra neophodnom radi očuvanja i poboljšanja kvalitete međunarodne poštanske službe i njenog moderniziranja;

6.3. unaprjeđuje, usaglašava i nadgleda sve oblike poštanske tehničke pomoći unutar međunarodne tehničke suradnje;

6.4. razmatra i usvaja proračun i godišnje račune Saveza;

6.5. dozvoljava prekoračenje gornje granice rashoda, ako okolnosti to zahtijevaju, sukladno članku 128.3 do 5.

6.6. donosi Financijski pravilnik UPU-a;

6.7. donosi pravila kojima se regulira Rezervni fond;

6.8. donosi pravila kojima se regulira Specijalni fond;

6.9. donosi pravila kojima se regulira Fond za posebite aktivnosti;

6.10. donosi pravila kojima se regulira Dobrovoljni fond;

6.11. osigurava kontrolu rada Međunarodnog biroa;

6.12. odobrava izbor nižeg razreda doprinosa, ako je zatraženo, sukladno uvjetima predviđenim u članku 130.6;

6.13. odobrava promjenu geografske zone, ako to neka zemlja traži, vodeći računa o mišljenjima zemalja koje su članice dotičnih geografskih zona;

6.14. donosi Statut osoblja i uvjete rada izabраниh dužnosnika;

6.15. otvara ili ukida radna mjesta u Međunarodnom birou, vodeći računa o ograničenjima uvjetovanim utrošenom gornjom granicom rashoda;

6.16. donosi Pravilnik Socijalnog fona;

6.17. odobrava dvogodišnja izvješća Međunarodnog biroa o radu Saveza i o finansijskom poslovanju i, ako treba, daje komentare u svezi sa njima;

6.18. odlučuje o kontaktima sa poštanskim upravama, radi izvršenja svojih funkcija;

6.19. poslije konzultiranja sa Vijećem za poštansku eksploataciju, odlučuje o kontaktima sa organizacijama koja nisu punopravni posmatrači, razmatra i odobrava izvješća Međunarodnog biroa o odnosima UPU-a sa drugim međunarodnim organizacijama i donosi odluke koje smatra opravdanim o vođenju ovih odnosa i o koracima koje treba poduzeti u svezi sa njima; blagovremeno imenuje, nakon konzultiranja sa Vijećem za poštansku eksploataciju i sa generalnim tajnikom, međunarodne organizacije, udruga, poduzeća i kvalificirane osobe, koje treba pozvati da budu zastupljene na posebitim sjednicama Kongresa i njegovih povjerenstava, kada je to u interesu Saveza, ili može koristiti radu Kongresa, i zadužuje generalnog direktora Međunarodnog biroa da pošalje potrebite pozive;

6.20. donosi, ako to smatra korisnim, načela o kojima Vijeće za poštansku eksploataciju treba da vodi računa kad proučava pitanja koja imaju značajne finansijske posljedice (poštarina, terminalni troškovi, tranzitni troškovi, osnovna stopa zračnog prijevoza pošte i predaje pismonosnih pošiljki u inozemstvu), pažljivo prati proučavanje ovih pitanja i razmatra i usvaja, u cilju osiguravanja usklađenosti sa navedenim načelima, prijedloge Vijeća za poštansku eksploataciju o ovim pitanjima;

6.21. na zahtjev Kongresa, Vijeće za poštansku eksploataciju ili poštanskih uprava proučava probleme upravnog, zakonodavnog i pravnog karaktera od interesa za Savez ili međunarodnu poštansku službu; Upravno vijeće odlučuje da li je opravdano poduzimati u navedenim oblastima studije na zahtjev poštanskih uprava između Kongresa;

6.22. sastavlja prijedlog koji će se podnositi na usvajanje ili Kongresu ili poštanskim upravama sukladno članku 124;

6.23. odobrava, unutar svojih mjerodavnosti, preporuke Vijeća za poštansku eksploataciju koje se odnose na usvajanje, ako je potrebno, pravila ili novih postupaka, dok Kongres ne odluči po tom pitanju;

6.24. razmatra godišnje izvješće koje sačinjava Vijeće za poštansku eksploataciju i, prema slučaju, prijedloge koje on podnosi;

6.25. podnosi studijske teme na razmatranje Vijeću za poštansku eksploataciju, sukladno članku 104. stavak 9.16;

6.26. određuje zemlju u kojoj treba da se održi naredni Kongres, u slučaju predviđenom u članku 101. stavak 4;

6.27. utvrđuje blagovremeno, i poslije konzultiranja sa Vijećem za poštansku eksploataciju, broj povjerenstava potrebitih za uspješan rad Kongresa i određuje njihove mjerodavnosti;

6.28. određuje, poslije konzultovanja sa Vijećem za poštansku eksploataciju, i uz rezervu da to prihvati Kongres, zemlje članice koje bi mogle:

- da vrše funkcije zamjenika predsjednika Kongresa i predsjednika i zamjenika Predsjednika povjerenstava, vodeći, što je moguće više, računa o pravičnoj geografskoj zastupljenosti zemalja članica;
- da uđu u sastav užih povjerenstava Kongresa;

6.29. razmatra i odobrava Nacrt strateškog plana za podnošenje Kongresu koje je izradilo Vijeće za poštansku eksploataciju uz pomoć Međunarodnog biroa; razmatra i odobrava godišnje revizije plana koji je

usvojio Kongres na temelju preporuka Vijeća za poštansku eksploataciju i u surdnji sa Vijećem za poštansku eksploataciju radi na izradi i godišnjem aktualiziranju plana;

6.30. utvrđuje ustrojstveni okvir Konzultativnog komiteta i odobrava organiziranje Konzultativnog komiteta, suglasno odredbama članka 106;

6.31. utvrđuje kriterije za članstvo u Konzultativnom komitetu i odobrava ili odbacuje zahtjeve za prijem prema ovim kriterijima, brinući se o tome da se zahtjevi razmatraju prema ubrzanoj proceduri, između sastanaka Upravnog vijeća;

6.32. određuje članove koji će ući u sastav Konzultativnog komiteta;

6.33. dobija i razmatra izvješća i preporuke Konzultativnog komiteta, i razmatra preporuke Konzultativnog komiteta, prije nego što ih podnese Kongresu.

7. Na svom prvom sastanku, koji saziva predsjednik Kongresa, Upravno vijeće bira među svojim članovima četiri zamjenika predsjednika i donosi svoj Poslovnik.

8. Na poziv svog predsjednika, Upravno vijeće se sastaje u načelu jedanput godišnje, u sjedištu Saveza.

9. Predsjednik, zamjenici predsjednika, predsjednici povjerenstava Upravnog vijeća, kao i predsjednik Skupine za strateško planiranje čine Upravni odbor. Ovaj odbor priprema i upravlja radom svake sjednice Upravnog vijeća. On odobrava, u ime Upravnog vijeća, godišnje izvješće o radu Saveza koji sačinjava Međunarodni biro i izvršava sve druge zadatke koje Upravno vijeće odluči da mu povjeri ili za kojima se ukaže potreba tijekom procesa strateškog planiranja.

10. Predstavnik svakog od članova Upravnog vijeća koji sudjeluje na sjednicama ovog tijela, osim na sastancima koji se održavaju za vrijeme Kongresa, ima pravo na naknadu cijene povratne zrakoplovne karte ekonomske klase ili vozne karte prvog razreda, ili troškova putovanja bilo kojim drugim prijevoznim sredstvom, pod uvjetom da taj iznos ne bude viši od cijene povratne zrakoplovne karte ekonomske klase. Isto pravo se odobrava predstavniku svakog člana povjerenstva, radnih skupina ili drugih tijela Vijeća, kada se ovi sastaju izvan Kongresa i sjednica Vijeća.

11. Predsjednik Vijeća za poštansku eksploataciju predstavlja to tijelo na zasjedanjima Upravnog vijeća, na čijem dnevnom redu se nalaze pitanja od interesa za tijeli kojim on upravlja.

12. Predsjednik Konzultativnog komiteta predstavlja ovaj Komitet na sastancima Upravnog vijeća, onda kada dnevni red obuhvata pitanja od interesa za Konzultativni komitet.

13. Da bi se osigurala uspješna veza između rada dva tijela, Vijeće za poštansku eksploataciju može da imenuje predsjednike da prisustvuju sastancima Upravnog vijeća u svojstvu posmatrača.

14. Poštanska uprava zemlje u kojoj se sastaje Upravno vijeće pozvana je da sudjeluje na sastancima u svojstvu posmatrača, ako ta zemlja već nije član Upravnog vijeća.

15. Upravno vijeće može pozvati na svoje sastanke, bez prava glasa, svaku međunarodnu organizaciju, svakog predstavnika udruge ili poduzeća ili svaku kvalificiranu osobu čiju suradnju želi. On također može pozvati, pod istim uvjetima, jednu ili više poštanskih uprava zemalja članica zainteresiranih za pitanja koja su na njegovom dnevnom redu.

16. Dole navedeni posmatrači mogu, na svoj zahtjev, da sudjeluju na plenarnim sjednicama i sastancima povjerenstava i Upravnog vijeća, bez prava glasa:

16.1. članovi Vijeća za poštansku eksploataciju;

16.2. članovi Konzultativnog komiteta;

16.3. međuvladine organizacije koje se interesiraju za rad Upravnog vijeća;

16.4. ostale zemlje članice Saveza.

17. Iz logističkih razloga, Upravno vijeće može da ograniči broj sudionika po posmatračkom mjestu. On također može da ograniči njihovo pravo na diskusiju tijekom debata.

18. Članovi Upravnog vijeća sudjeluju aktivno u njegovom radu. Posmatračima se može, na njihov zahtjev, dozvoliti da surađuju na poduzetim studijama, poštivajući uvjete koje Vijeće može da ustanovi da bi osiguralo učinak i učinkovitost svoga rada. Oni mogu također da budu pozvani da predsjedavaju radnim skupinama projektnim timovima, kada njihovo znanje ili iskustvo to opravdavaju. Sudjelovanje posmatrača koji nisu članovi Upravnog vijeća ne proizvodi dopunske troškove za Savez.

19. U izuzetnim okolnostima, posmatrači mogu biti isključeni sa sastanka, ili sa dijela sastanka. Na isti način, može biti ograničeno njihovo pravo da dobijaju izvjesna dokumenta, kada povjerljivost predmeta sastanka ili dokument to zahtijevaju; odluku o ovakvom ograničenju, za svaki pojedinačan slučaj, može da donese svako mjerodavno tijelo ili njegov predsjednik; ovi različiti slučajevi se prijavljuju Upravnom vijeću i Vijeću za poštansku eksploataciju, ako je riječ o pitanjima od posebitog značaja za ovo tijelo. Također, Upravno vijeće može, ako procijeni da je neophodno, da ponovo razmotri ova ograničenja, konzultujući se sa Vijećem za poštansku eksploataciju, kada je to potrebno.

Članak 103.

Obavijest o radu Upravnog vijeća

1. Poslije svakog zasjedanja, Upravno vijeće obavještava zemlje članice Saveza, uže saveze i članove Konzultativnog komiteta o svom radu, šaljući im analitičko izvješće kao i svoje rezolucije i odluke.

2. Upravno vijeće podnosi Kongresu izvješće o svom ukupnom radu i dostavlja ga poštanskim upravama zemalja članica Saveza i članovima Konzultativnog komiteta najmanje dva mjeseca prije otvaranja Kongresa.

Članak 104.

Sastav, rad i sastanci Vijeća za poštansku eksploataciju

1. Vijeće za poštansku eksploataciju se sastoji od četrdeset članova, koji vrše svoju dužnost u razdoblju između dva uzastopna Kongresa.

2. Članove Vijeća za poštansku eksploataciju bira Kongres na temelju posebite geografske raspodjele. Dvadeset četiri mjesta pripadaju zemljama u razvitku, a šesnaest razvijenim zemljama. Najmanje trećina članova se mijenja na svakom Kongresu.

3. Svaki član Vijeća za poštansku eksploataciju određuje svog predstavnika koji na sebe preuzima odgovornosti navedene u Aktima Saveza u pogledu pružanja usluga.

4. Troškovi rada Vijeća za poštansku eksploataciju padaju na teret Saveza. Njegovi članovi ne primaju nikakvu naknadu. Troškovi putovanja i boravka predstavnika poštanskih uprava koji sudjeluju u radu Vijeća za poštansku eksploataciju padaju na teret tih uprava. Međutim, predstavnik svake zemlje koja se, prema spisku Organizacije Ujedinjenih naroda, smatra ekonomski slabom, ima pravo, osim za sastanke koji se održavaju za vrijeme Kongresa, na naknadu cijene povratne zrakoplovne karte ekonomske klase ili vozne

karte prvog razreda, ili troškove putovanja bilo kojim drugim prijevoznim sredstvom, pod uvjetom da taj iznos ne bude viši od cijene povratne zrakoplovne karte ekonomske klase.

5. Na svom prvom sastanku, koji saziva i otvara predsjednik Kongresa, Vijeće za poštansku eksploataciju bira, između svojih članova, predsjednika, zamjenika predsjednika, predsjednike povjerenstava i predsjednika Skupine za strateško planiranje.

6. Vijeće za poštansku eksploataciju donosi svoj Poslovnik.

7. U načelu, Vijeće za poštansku eksploataciju se sastaje svake godine, u sjedištu Saveza. Datum i mjesto sastanka utvrđuje njegov predsjednik, u dogovoru sa predsjednikom Upravnog vijeća i generalnim direktorom Međunarodnog biroa.

8. Predsjednik, zamjenik predsjednika, predsjednici povjerenstava vijeća za poštansku eksploataciju, kao i predsjednik Skupine za strateško planiranje čine Upravni odbor. Ovaj odbor priprema i upravlja radom svake sjednice Vijeća za poštansku eksploataciju i ispunjava sve zadatke koje mu ovaj povjeri, ili za kojima se ukaže potreba tijekom procesa strateškog planiranja.

9. Mjerodavnosti Vijeća za poštansku eksploataciju su slijedeće:

9.1. vodi studije najvažnijih eksploatacionih, komercijalnih, tehničkih, ekonomskih problema i problema tehničke suradnje, koji su od interesa za poštanske uprave svih zemalja članica Saveza, kao što su pitanja koja imaju značajne financijske posljedice (poštarina, terminalni troškovi, tranzitni troškovi osnovna stopa zračnog prijevoza pošte, dijelovi poštarina za poštanske pakete i predaja pismonosnih pošiljki u inozemstvu), sačinjava informacije i mišljenja po ovim pitanjima i preporučuje mjere koje treba poduzeti;

9.2. vrši reviziju pravilnika Saveza u roku od šest mjeseci poslije završetka Kongresa, ukoliko Kongres ne odluči drugačije; u slučaju žurne potrebe, Vijeće za poštansku eksploataciju može isto tako da izmijeni ove pravilnike i na drugim zasjedanjima; u oba slučaja, Vijeće za poštansku eksploataciju je podređen direktivama Upravnog vijeća, glede politike i temeljnih načela;

9.3. usklađuje praktične mjere za razvitak i poboljšanje međunarodnih poštanskih službi;

9.4. poduzima, uz uvjet da Upravno vijeće to usvoji unutar svojih mjerodavnosti, svaku akciju koju smatra potrebitom za očuvanje i pojačanje kvalitete međunarodne poštanske službe i njeno moderniziranje;

9.5. sačinjava prijedloge koji će se podnijeti na usvajanje ili Kongresu ili poštanskim upravama, sukladno članku 125; usvajanje od strane Upravnog vijeća je neophodno kada se ovi prijedlozi odnose na pitanja iz njegove mjerodavnosti;

9.6. razmatra, na zahtjev poštanske uprave jedne zemlje članice, svaki prijedlog koji ova poštanska uprava dostavi Međunarodnom birou prema članku 124, o tome sačinjava komentare i zadužuje Biro da ih priključi ovom prijedlogu prije nego što ga podnese na usvajanje poštanskim upravama zemalja članica;

9.7. preporučuje, ako je potrebno, i eventualno posle usvajanja od strane Upravnog vijeća i konzultovanja sa svim poštanskim upravama, usvajanje pravila ili novog postupka, dok Kongres ne odluči po tom pitanju;

9.8. sastavlja i podnosi, u obliku preporuka poštanskim upravama, tehničke i eksploatacione standarde kao i standarde iz drugih oblasti unutar svoje mjerodavnosti, gdje je jednoobrazna praksa neophodna; isto tako sprovodi u slučaju potrebe izmjene standarda koje je već utvrdio;

9.9. razmatra, uz konzultiranje sa Upravnim vijećem i uz njegovo usvajanje, Nacrt strateškog plana UPU-a koji je sastavio Međunarodni biro za podnošenje Kongresu; revidira svake godine plan koji je usvojio

Kongres, uz pomoć Skupine za strateško planiranje i Međunarodnog biroa, kao i uz usvajanje Upravnog vijeća;

- 9.10. usvaja godišnje izvješće Međunarodnog biroa o aktivnostima Saveza u dijelovima koji se tiču odgovornosti i rada Vijeća za poštansku eksploataciju;
- 9.11. odlučuje o kontaktima sa poštanskim upravama u cilju obavljanja svojih funkcija;
- 9.12. proučava probleme stručne nastave i obuke od interesa za nove zemlje i zemlje u razvitku;
- 9.13. poduzima potrebite mjere u cilju proučavanja i objavljivanja iskustava i dostignuća nekih zemalja u oblastima tehnike, eksploatiranja, ekonomije i stručne obuke od interesa za poštanske službe;
- 9.14. proučava postojeće stanje i potrebe poštanskih službi u novim zemljama i zemljama u razvitku i priprema odgovarajuće preporuke o načinima i sredstvima poboljšanja poštanskih službi u tim zemljama;
- 9.15. poduzima, u dogovoru sa Upravnim vijećem, odgovarajuće mjere u oblasti tehničke suradnje sa svim zemljama članicama Saveza, a naročito sa novim zemljama i zemljama u razvitku;
- 9.16. razmatra sva ostala pitanja koja mu podnese neki član Vijeća za poštansku eksploataciju, Upravno vijeće ili bilo koja poštanska uprava zemlje članice.
- 9.17. provjerava i razmatra izvješća i preporuke Konzultativnog komiteta, i, kada je riječ o pitanjima od značaja za Vijeće za poštansku eksploataciju, proučava i komentira preporuke Konzultativnog komiteta prije nego što ih podnese Kongresu;
- 9.18. imenuje članove koji će biti u sastavu Konzultativnog komiteta.

10. Na temelju strateškog plana UPU-a usvojenog na Kongresu, a posebno dijela koji se odnosi na strategiju stalnih tijela Saveza, Vijeće za poštansku eksploataciju sačinjava, na svojoj prvoj sjednici poslije Kongresa, temeljni program rada koji sadrži izvjestan broj taktika za realiziranje strategija. Ovaj temeljni program, koji obuhvata ograničeni broj radova na teme od zajedničke aktualnosti i interesa, revidira se svake godine, ovisno od aktualnosti i novih prioriteta, kao i izmjena unijetih u strateški plan.

11. U cilju osiguravanja uspješne veze između djelatnosti dva tijela, Upravno vijeće može da imenuje predstavnike da prisustvuju sastancima Vijeća za poštansku eksploataciju u svojstvu posmatrača.

12. Dole navedeni posmatrači mogu, na svoj zahtjev, i bez prava glasa, da sudjeluju na plenarnim sjednicama i sastancima povjerenstava Vijeća za poštansku eksploataciju:

- 12.1. članovi Upravnog vijeća;
- 12.2. članovi Konzultativnog komiteta;
- 12.3. međuvladine organizacije koje se interesiraju za rad Vijeća za poštansku eksploataciju;
- 12.4. ostale zemlje članice Saveza.

13. Iz logističkih razloga, Vijeće za poštansku eksploataciju može da ograniči broj sudionika po posmatračkom mjestu. On također može da ograniči njihovo pravo na diskusiju tijekom debata.

14. Članovi Vijeća za poštansku eksploataciju aktivno sudjeluju u njegovom radu. Posmatračima se može, na njihov zahtjev, dozvoliti da surađuju na poduzetim studijama, poštivajući uvjete koje Vijeće može da ustanovi da bi osigurao učinak i učinkovitost svoga rada. Oni mogu također da budu pozvani da predsjedavaju radnim skupinama i projektnim timovima kada njihovo znanje ili iskustvo to opravdavaju. Sudjelovanje posmatrača ne proizvodi dopunske troškove za Savez.

15. U izuzetnim okolnostima, posmatrači mogu biti isključeni sa sastanka ili sa dijela sastanka. Na isti način može biti ograničeno njihovo pravo da dobijaju izvjesna dokumenta, kada povjerljivost predmeta sastanka ili dokument to zahtijevaju; odluku o ovakvom ograničenju, za svaki pojedinačan slučaj, može da donese svako mjerodavno tijelo ili njegov predsjednik; ovi različiti slučajevi se prijavljuju Upravnom vijeću i Vijeću za poštansku eksploataciju, ako je riječ o pitanjima od posebitog značaja za ovo tijelo. Također, Upravno vijeće može, ako procijeni da je neophodno, da ponovo razmotri ova ograničenja, konzultirajući se sa Vijećem za poštansku eksploataciju, kada je to potrebno.

16. Predsjednik Konzultativnog komiteta predstavlja ovaj komitet na sastancima Vijeća za poštansku eksploataciju, onda kada dnevni red obuhvata pitanja od značaja za Konzultativni komitet.

17. Vijeće za poštansku eksploataciju može da pozove na svoje sastanke, bez prava glasa:

17.1. svaku međunarodnu organizaciju ili kvalificiranu osobu čiju suradnju želi;

17.2. poštanske uprave zemalja članica koje nisu u Vijeću za poštansku eksploataciju;

17.3. svaku udruhu ili poduzeće koje želi da konzultuje o pitanjima koja se odnose na njegove aktivnosti.

Članak 105.

Obavijest o radu Vijeća za poštansku eksploataciju

1. Poslije svakog zasjedanja, Vijeće za poštansku eksploataciju obavještava poštanske uprave zemalja članica Saveza, uže saveze i članove Konzultativnog komiteta o svom radu, dostavljajući im analitičko izvješće, kao i svoje rezolucije i odluke.

2. Vijeće za poštansku eksploataciju sačinjava za Upravno vijeće godišnje izvješće o svom radu.

3. Vijeće za poštansku eksploataciju sačinjava za Kongres izvješće o svome ukupnom radu i dostavlja ga poštanskim upravama zemalja članica Saveza i članovima Konzultativnog komiteta najkasnije dva mjeseca prije otvaranja Kongresa.

Članak 106.

Sastav, rad i sastanci Konzultativnog komiteta

1. Cilj Konzultativnog komiteta je da predstavlja interese međunarodnog poštanskog sektora u širokom smislu te riječi i da odredi okvir za učinkovit dijalog između zainteresiranih strana. On obuhvata nevladine organizacije koje predstavljaju korisnike, davatelje usluga distribuiranja, udruge radnika, davatelje dobara i usluga koji rade za Sektor poštanskih usluga i slična tijela formirana od privatnih osoba, kao i poduzeća koja su zainteresirana za međunarodne poštanske usluge. Ove organizacije moraju biti registrirane unutar zemlje članice Saveza. Upravno vijeće i Vijeće za poštansku eksploataciju određuju svaki svoje članove koji će zasjedati kao članovi Konzultativnog komiteta. Pored članova koje određuje Upravno vijeće i Vijeće za poštansku eksploataciju, o prijemu u Konzultativno vijeće se odlučuje nakon postupka podnošenja zahtjeva za prijem i odobrenja prijema, koga utvrđuje Upravno vijeće, a koji se sprovodi suglasno članku 102.6.31.

2. Svaki član Konzultativnog komiteta određuje svog predstavnika.

3. Troškovi rada Konzultativnog komiteta se dijele između Saveza i članova Komiteta, prema modalitetima koje određuje Upravno vijeće.

4. Članovi Konzultativnog komiteta ne primaju nikakvu plaću ili naknadu.

5. Konzultativni komitet se reorganizira poslije svakog Kongresa, prema smjernicama koje utvrđuje Upravno vijeće. Predsjednik Upravnog vijeća predsjedava na organizacionom sastanku Konzultativnog komiteta, tijekom koga se bira predsjednik ovog komiteta.

6. Konzultativni komitet određuje svoj unutarnji ustroj i utvrđuje svoj pravilnik, uzimajući u obzir opće principe Saveza i uz rezervu odobrenja od strane Upravnog vijeća, a nakon konzultiranja sa Vijećem za poštansku eksploataciju.

7. Konzultativni komitet se sastaje dva puta godišnje. Po pravilu, sastanci se održavaju u sjedištu Saveza, u vrijeme zasjedanja Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju. Datum i mjesto svakog sastanka određuje predsjednik Konzultativnog komiteta, u dogovoru sa predsjednicima Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju i generalnog direktora Međunarodnog biroa.

8. Konzultativni komitet utvrđuje svoj program unutar slijedećih mjerodavnosti:

8.1. proučava dokumente i odgovarajuća izvješća Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju; u izuzetnim okolnostima, može mu biti ograničeno pravo da dobija izvjesna dokumenta, kada povjerljivost predmeta sastanka ili dokument to zahtijevaju; odluku o ovakvom ograničenju, za svaki pojedinačan slučaj, može da donese svako mjerodavno tijelo ili njegov predsjednik; ovi različiti slučajevi se prijavljuju Upravnom vijeću i Vijeću za poštansku eksploataciju, ako je riječ o pitanjima od posebitog značaja za ovo tijelo. Također, Upravno vijeće može, ako procijeni da je neophodno, da ponovo razmotri ova ograničenja, konzultirajući se sa Vijećem za poštansku eksploataciju, kada je to potrebno;

8.2. vodi studije i diskutira o pitanjima od značaja za članove Konzultativnog komiteta;

8.3. proučava pitanja koja se odnose na Sektor poštanskih usluga i podnosi izvješća o ovim pitanjima;

8.4. doprinosi radu Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju, uključujući podnošenje izvješća i preporuka, i iznošenje svoga gledišta na zahtjev ova dva Vijeća;

8.5. podnosi preporuke Kongresu, uz rezervu odobrenja od strane Upravnog vijeća a, kada je riječ o pitanjima od interesa za Vijeće za poštansku eksploataciju, na temelju proučavanja i mišljenja tog Vijeća.

9. Predsjednik Upravnog vijeća i predsjednik Vijeća za poštansku eksploataciju predstavljaju ova tijela na sastancima Konzultativnog komiteta, onda kada dnevni red ovih sastanaka sadrži pitanja od značaja za ova tijela.

10. Da bi osigurao učinkovitu vezu sa tijelima Saveza, Konzultativni komitet može da odredi predstavnike koji će sudjelovati na sastancima Kongresa, Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju, kao i sastancima svake od njihovih povjerenstava, u svojstvu posmatrača, bez prava glasa.

11. Članovi Konzultativnog komiteta, na svoj zahtjev, mogu prisustvovati plenarnim sjednicama i sastancima povjerenstava Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju, suglasno člancima 102.16 i 104.12. Oni također mogu sudjelovati u radu projektnih timova i radnih skupina, u smislu članaka 102.18 i 104.14. Članovi Konzultativnog komiteta mogu prisustvovati Kongresu u svojstvu posmatrača bez prava glasa.

12. Dole navedeni posmatrači mogu, na svoj zahtjev, bez prava glasa, da sudjeluju na sjednicama Konzultativnog komiteta:

12.1. članovi Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju;

12.2. međuvladine organizacije koje se interesiraju za rad Konzultativnog komiteta;

12.3. Uži savezi;

12.4. ostali članovi Saveza.

13. Iz logističkih razloga, Konzultativni komitet može da ograniči broj sudionika po posmatračkom mestu. On također može da ograniči njihovo pravo na diskusiju tijekom debata.

14. U izuzetnim okolnostima, posmatrači mogu biti isključeni sa sastanka, ili sa dijela sastanka. Na isti način može biti ograničeno njihovo pravo da dobijaju izvjesna dokumenta, kada povjerljivost predmeta sastanka ili dokument to zahtijevaju; odluku o ovakvom ograničenju, za svaki pojedinačni slučaj, može da donese svako mjerodavno tijelo ili njegov predsjednik; ovi slučajevi se prijavljuju Upravnom vijeću, kao i Vijeću za poštansku eksploataciju, ako je riječ o pitanjima od posebitog značaja za ovo tijelo. Također, Upravno vijeće može, ako procijeni da je neophodno, da ponovo razmotri ova ograničenja, konzultirajući se sa Vijećem za poštansku eksploataciju, kada je to potrebno.

15. Međunarodni biro, pod mjerodavnošću generalnog direktora, osigurava tajničku službu Konzultativnog komiteta.

Članak 107.

Obavijest o aktivnostima Konzultativnog komiteta

1. Poslije svakog zasjedanja, Konzultativni komitet obavještava Upravno vijeće i Vijeće za poštansku eksploataciju o svom radu, upućujući predsjednicima ovih tijela, između ostalih, analitičko izvješće sa svojih sastanaka, kao i svoje preporuke i mišljenja.

2. Konzultativni komitet podnosi Upravnom vijeću izvješće o godišnjem radu i jedan primjerak izvješća dostavlja Vijeću za poštansku eksploataciju. Ovo izvješće je uključeno u dokumentaciju Upravnog vijeća, koja se dostavlja zemljama članicama Saveza i užim savezima, suglasno članku 103.

3. Konzultativni komitet sačinjava izvješće Kongresu o svom ukupnom radu i dostavlja ga poštanskim upravama zemalja članica Saveza, najmanje dva mjeseca prije početka rada Kongresa.

Članak 108.

Poslovník Kongresa

1. U cilju organiziranja svoga rada, vodenja diskusija i donošenja odluka, Kongres primjenjuje Poslovník Kongresa.

2. Svaki Kongres može da izmijeni ovaj poslovník pod uvjetom utvrđenim u samom Poslovníku.

Članak 109.

Radni jezici Međunarodnog biroa

Radni jezici Međunarodnog biroa su francuski i engleski.

Članak 110.

Jezici koji se koriste za dokumentaciju, diskusije i službenu prepisku

1. Za dokumentaciju Saveza koriste se francuski, engleski, arapski i španjolski jezik. Koriste se također njemački, kineski, portugalski i ruski jezik, pod uvjetom da se samo najznačajnija osnovna dokumentacija izrađuje na ovim jezicima. I drugi jezici se koriste, pod uvjetom da zemlje članice koje to traže snose sve troškove.
2. Zemlja ili zemlje članice, koje traže neki drugi jezik koji nije zvanični jezik, obrazuju jezičku skupinu.
3. Međunarodni biro objavljuje dokumentaciju na zvaničnom jeziku i na jezicima obrazovanih jezičkih skupina, neposredno ili posredovanjem regionalnih biroa ovih skupina, sukladno postupcima koji su dogovoreni sa Međunarodnim biroom. Objavljivanje na raznim jezicima vrši se po istom uzorku.
4. Dokumentacija koju Međunarodni biro objavljuje neposredno, dostavlja se istovremeno na različitim traženim jezicima, koliko je to moguće.
5. Prepiska između poštanskih uprava i Međunarodnog biroa i između Međunarodnog biroa i trećih osoba može se vršiti na svakom jeziku za koji Međunarodni biro raspolaže prijevodilačkom službom.
6. Troškovi prijevodenja na bilo koji jezik, računajući tu i one koji nastaju primjenom stavka 5, padaju na teret jezičke skupine koja je tražila taj jezik. Zemlje članice koje koriste službeni jezik plaćaju, na ime prijevodenja neslužbenih dokumenata, paušalni doprinos, čiji je iznos po jedinici doprinosa jednak onom koji snose zemlje članice koje koriste drugi radni jezik Međunarodnog biroa. Svi drugi troškovi isporuke dokumenata padaju na teret Saveza. Visina troškova koje snosi Savez za izradu dokumenata na njemačkom, kineskom, portugalskom i ruskom jeziku utvrđena je Rezolucijom Kongresa.
7. Troškovi koji padaju na teret jedne jezičke skupine dijele se između članova te skupine srazmjerno njihovom doprinosu troškovima Saveza. Ovi troškovi mogu da se dijele između jezičke skupine prema nekom drugom ključu, pod uvjetom da se zainteresirane zemlje o tome slože i da obavijeste Međunarodni biro o svojoj odluci preko predstavnika skupine.
8. Međunarodni biro postupa prema svakom zahtjevu za promjenu jezika neke zemlje članice u roku koji ne može biti duži od dvije godine.
9. Za diskusije na sastancima tijela Saveza dozvoljeni su francuski, engleski, španjolski i ruski jezik, primjenom sustava za prijevodenje - sa ili bez elektronske opreme - čiji se izbor stavlja na procjenu organizatora sastanka, poslije konzultiranja sa generalnim direktorom Međunarodnog biroa i zainteresiranim zemljama članicama.
10. Drugi jezici su također dozvoljeni za diskusije i sastanke navedene u stavku 9.
11. Izaslanstva koja koriste druge jezike osiguravaju simultano prijevodenje na jedan od jezika navedenih u stavku 9, bilo preko sustava navedenog u istom stavku, kada se mogu izvršiti potrebite tehničke izmjene, bilo preko posebitih prijevodilaca.
12. Troškovi prijevodilačkih usluga dijele se između zemalja članica koje koriste isti jezik srazmjerno njihovom doprinosu troškovima Saveza. Međutim, troškove montaže i održavanja tehničke opreme snosi Savez.
13. Poštanske uprave se mogu sporazumjeti o tome koji će se jezik koristiti za službenu prepisku u njihovim međusobnim odnosima. Ako takav sporazum ne postoji, koristit će se francuski jezik.

Glava II. MEĐUNARODNI BIRO

Članak 111.

Izbor generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Međunarodnog biroa

1. Generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Međunarodnog biroa bira Kongres za razdoblje između dva uzastopna Kongresa, a najmanje trajanje njihovog mandata je četiri godine. Njihov mandat se može obnoviti samo jedanput. Osim ako Kongres ne odluči drugačije, datum njihovog stupanja na dužnost utvrđen je za 1. siječanj godine poslije Kongresa.
2. Najmanje sedam mjeseci prije otvaranja Kongresa, generalni direktor Međunarodnog biroa šalje notu vladama zemalja članica, pozivajući ih da podnesu eventualne kandidature za mjesta generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora, naznačavajući istovremeno da li su sadašnji generalni direktor i zamjenik generalnog direktora zainteresirani za obnavljanje svog prvobitnog mandata. Međunarodni biro mora primiti kandidature, zajedno sa biografskim podacima, najmanje dva mjeseca prije otvaranja Kongresa. Kandidati moraju biti državljani zemalja članica koje ih predlažu. Međunarodni biro priprema potrebitu dokumentaciju za Kongres. Izbor generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora vrši se tajnim glasovanjem, a prvo se bira generalni direktor.
3. Ako se mjesto generalnog direktora uprazni, zamjenik generalnog direktora prihvata dužnosti generalnog direktora do isteka trajanja njegovog mandata; on može biti biran za to mjesto i zvanično se prihvata kao kandidat, pod uvjetom da njegov prvobitni mandat u svojstvu zamjenika generalnog direktora nije već jednom bio obnovljen na prijednom Kongresu i da izjavi svoju zainteresiranost da bude smatran kandidatom za mjesto generalnog direktora.
4. Ako se mjesta generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora istovremeno uprazne, Upravno vijeće bira, na temelju kandidatura primljenih poslije oglašavanja, zamjenika generalnog direktora za razdoblje do slijedećeg Kongresa. Za podnošenje kandidatura primjenjuje se po analogiji stavak 2.
5. Ako se uprazni mjesto zamjenika generalnog direktora, Upravno vijeće, na prijedlog generalnog direktora, zadužuje jednog od direktora stupnja D2 Međunarodnog biroa, da do narednog Kongresa preuzme dužnosti zamjenika generalnog direktora.

Članak 112.

Funkcije generalnog direktora

1. Generalni direktor organizira, upavlja i rukovodi Međunarodnim biroom, čiji je zakoniti predstavnik. On je ovlašten da klasificira radna mesta od stupnja G1 do D2 i da imenuje i unaprjeđuje dužnosnike na te stupnje. Kod imenovanja na stupnje P1 do D2, on je dužan da uzme u obzir profesionalne kvalifikacije kandidata, koje su preporučile poštanske uprave zemalja članica čiji su oni državljani, ili u kojima obavljaju svoje profesionalne aktivnosti, vodeći računa o pravičnoj geografskoj, kontinentalnoj i jezičkoj zastupljenosti. Radna mjesta stupnja D2 treba koliko je moguće, da budu popunjena kandidatima koji potječu iz različitih regiona i iz regiona iz kojih ne potječu generalni direktor i zamjenik generalnog direktora, vodeći računa o tome da je učinkovitost Međunarodnog biroa najbitnija. U slučaju radnog mjesta za koje su potrebite posebite kvalifikacije, generalni direktor može da traži kandidata svana. On također vodi računa, prilikom imenovanja novog dužnosnika, da u načelu osobe koje zauzimaju mjesta stupnja D2, D1 i P5 potječu iz različitih zemalja članica Saveza. Prilikom unaprjeđenja dužnosnika Međunarodnog biroa na stupnje D2, D1 i P5, nije obvezan da primjenjuje isti princip. Osim toga, zahtjevi pravične geografske i jezičke zastupljenosti dolaze u postupku regrutiranja poslije ocjene vrijednosti kandidata. Generalni direktor obavještava Upravno vijeće jednom godišnje o imenovanjima i unaprjeđenjima u stupnj P4 do D2.
2. Generalni direktor ima slijedeće mjerodavnosti:

- 2.1. služi kao depozitar Akata Saveza i kao posrednik u postupku pristupanja i prijema u Savez, kao i istupanja iz Saveza;
- 2.2. saopćava odluke donijete na Kongresu svim vladama zemalja članica;
- 2.3. saopćava svim poštanskim upravama pravilnike koje je donijelo ili izmijenilo Vijeće za poštansku eksploataciju;
- 2.4. priprema Nacrt godišnjeg proračuna Saveza na što je moguće nižoj razini, sukladno potrebama Saveza, i blagovremeno ga podnosi na razmatranje Upravnom vijeću; saopćava proračun zemljama članicama Saveza pošto ga je odobrilo Upravno vijeće i izvršava ga;
- 2.5. izvršava specifične aktivnosti koje traže tijela Saveza i one koje su mu određene Aktima;
- 2.6. poduzima inicijative radi realiziranja ciljeva koje su odredila tijela Saveza, unutar utvrđene politike i raspoloživosti fondova;
- 2.7. podnosi sugestije i prijedlog Upravnom vijeću ili Vijeću za poštansku eksploataciju;
- 2.8. nakon završetka rada Kongresa, podnosi Vijeću za poštansku eksploataciju prijedloge koji se odnose na potrebite izmjene u pravilnicima na temelju odluka Kongresa, a suglasno poslovniku Vijeća za poštansku eksploataciju;
- 2.9. priprema za Vijeće za poštansku eksploataciju, i na temelju direktiva dobijenih od toga Vijeća, Nacrt strateškog plana za podnošenje Kongresu i Nacrt godišnje revizije;
- 2.10. osigurava predstavljanje Saveza;
- 2.11. posreduje u odnosima između:
  - UPU-a i užih saveza;
  - UPU-a i Organizacije Ujedinjenih naroda;
  - UPU-a i međunarodnih organizacija čije su djelatnosti od interesa za Savez;
  - UPU-a i međunarodnih organizacija, udruga ili poduzeća koje tijela Saveza žele da konzultiraju ili da sa njima surađuju;
- 2.12. obnaša dužnost generalnog tajnika tijela Saveza i u tom svojstvu, vodeći računa o posebitim odredbama ovog pravilnika, stara se o:
  - pripremi i ustroju rada tijela Saveza;
  - pripremi, izradi i distribuiranju dokumenata, izvješća i zapisnika;
  - radu tajništva tijekom sastanaka tijela Saveza;
- 2.13. prisustvuje sastancima tijela Saveza i sudjeluje u diskusijama bez prava glasa, s mogućnošću da to svoje pravo prisustva prenese na neku drugu osobu.

Članak 113.

Funkcije zamjenika generalnog direktora

1. Zamjenik generalnog direktora pomaže generalnom direktoru, kome je odgovoran.

2. U slučaju odsutnosti ili spriječenosti generalnog direktora, zamjenik generalnog direktora obnaša njegove funkcije. Isti je slučaj kada se uprazni mjesto generalnog direktora, što je pomenuto u članku 111.3.

Članak 114. Tajništvo tijela Saveza

Međunarodni biro obavlja poslove tajništva tijela Saveza, a za njegov rad odgovara generalni direktor. Tajništvo dostavlja sva objavljena dokumenta sa svakog zasjedanja poštanskim upravama članica tijela, poštanskim upravama zemalja koje, i ako nisu članice tog tijela, surađuju na poduzetim studijama, Užim savezima i drugim poštanskim upravama zemalja članica koje to zatraže.

Članak 115. Spisak zemalja članica

Međunarodni biro sastavlja i uredno vodi spisak zemalja članica Saveza, navodeći u njemu razred doprinosa svake od njih, geografsku zonu kojoj pripadaju i njihov položaj u odnosu na Akte Saveza.

Članak 116. Obavijesti. Mišljenja. Zahtjevi za tumačenje i izmjenju Akata. Ankete. Posredovanje u likvidiranju računa

1. Međunarodni biro u svako doba stoji na raspolaganju Upravnom vijeću, Vijeću za poštansku eksploataciju i poštanskim upravama, da im pruži svaku korisnu obavijest o pitanjima koja se odnose na službu.
2. Posebito, on je zadužen da prikuplja, usklađuje, objavljuje i dostavlja sve obavijesti od interesa za međunarodnu poštansku službu, da daje mišljenje na zahtjev stranaka u sporu o spornim pitanjima, da postupa prema zahtjevima za tumačenje i izmjenju Akata Saveza i, uopće, da sprovodi studije i da obavlja poslove redakcijskog ili dokumentacionog karaktera koje mu navedena Akta nalažu ili koji se mogu od njega tražiti u interesu Saveza.
3. Isto tako, sprovodi ankete koje traže poštanske uprave, da bi pribavio mišljenje drugih poštanskih uprava o nekom određenom pitanju. Ishod ankete nema karakter glasovanja i formalno ne obvezuje.
4. Može da posreduje, kao služba za kompenziranje, u likvidiranju svih vrsta računa iz poštanske službe.

Članak 117. Tehnička suradnja

Međunarodni biro ima zadatak da razvija poštansku tehničku pomoć u svim njenim oblicima, unutar međunarodne tehničke suradnje.

Članak 118. Obrasci koje isporučuje Međunarodni biro

Međunarodni biro je dužan da se stara o izradi međunarodnih kupona za odgovor i da njima snabdijeva, po cijeni koštanja, poštanske uprave koje su ih naručile.

Članak 119. Akta užih saveza i posebiti aranžmani

1. Biroi užih saveza ili, ako ovi ne postoje, jedna od stranki ugovornica, dostavljaju Međunarodnom birou po dva primjerka Akata užih saveza i posebitih aranžmana, zaključenih primjenom članka 8. Ustava.

2. Međunarodni biro vodi računa o tomu da Akta Užih saveza i posebiti aranžmani ne sadrže nepovoljnije uvjete za korisnike od uvjeta koji su predviđeni Aktima Saveza i obavještava poštanske uprave o postojanju takvih saveza i aranžmana. Međunarodni biro ukazuje Upravnom vijeću na svaku nepravilnost utvrđenu primjenom ove odredbe.

Članak 120. Časopis Saveza

Međunarodni biro izdaje, na temelju dokumenata koja mu se stavljaju na raspolaganje, časopis na njemačkom, engleskom, arapskom, kineskom, španjolskom, francuskom i ruskom jeziku.

Članak 121. Dvogodišnje izvješće o radu Saveza

Međunarodni biro sastavlja dvogodišnje izvješće o radu Saveza koji, pošto ga usvoji Upravno vijeće, dostavlja poštanskim upravama, užim savezima i Organizaciji Ujedinjenih naroda.

Glava III. POSTUPAK ZA PODNOŠENJE I RAZMATRANJE PRIJEDLOGA

Članak 122. Postupak za podnošenje prijedloga Kongresu

1. Pod rezervom izuzetaka predviđenih u stavcima 2. i 5, postupak za podnošenje svih vrsta prijedloga koje poštanske uprave zemalja članica dostavljaju Kongresu sastoji se u slijedećem:

- a) primaju se prijedlozi koji stignu Međunarodnom birou najmanje šest mjeseci prije utvrđenog datuma za Kongres;
- b) ne prima se nikakav prijedlog redakcione prirode u razdoblju od šest mjeseci koji prijetodi utvrđenom datumu za Kongres;
- c) suštinski prijedlozi, koji stignu Međunarodnom birou u razdoblju između šest i četiri mjeseca prije utvrđenog datuma za Kongres, primaju se samo ako ih podrže najmanje dvije poštanske uprave;
- d) suštinski prijedlozi, koji stignu Međunarodnom birou u razdoblju između četiri i dva mjeseca prije utvrđenog datuma za Kongres, primaju se samo ako ih podrži najmanje osam poštanskih uprava; prijedlozi koji stignu poslije toga vremena više se ne prihvataju;
- e) izjave o podržavanju moraju stići Međunarodnom birou u istom roku u komu i prijedlozi na koje se odnose.

2. Prijedlozi koji se odnose na Ustav ili Opći pravilnik moraju se dostaviti Međunarodnom birou najmanje šest mjeseci prije otvaranja Kongresa; prijedlozi koji stignu poslije ovog datuma, ali prije otvaranja Kongresa, mogu se razmatrati samo ako Kongres tako odluči dvotrećinskom većinom zemalja zastupljenih na Kongresu i ako su poštivani uvjeti predviđeni u stavku 1.

3. Svaki prijedlog mora, po pravilu, imati samo jedan cilj i sadržavati samo izmjene koje taj cilj opravdava.

4. Prijedloge redakcione prirode označavaju poštanske uprave koje ih podnose napomenom u zaglavlju "Prijedlog redakcione prirode", a Međunarodni biro ih objavljuje pod brojem poslije kojeg se stavlja slovo R. Prijedlozi koji nemaju takvu oznaku, ali koji se po ocjeni Međunarodnog biroa tiču samo redakcije, objavljuju se sa odgovarajućom napomenom; Međunarodni biro sastavlja spisak ovakvih prijedloga za Kongres.

5. Postupak propisan u stavcima 1. i 4. ne primjenjuje se na prijedloge koji se tiču Poslovnika Kongresa, niti na amandmane već podnijetih prijedloga.

Član 123.

Postupak kojim se Vijeću za poštansku eksploataciju podnose prijedlozi za pripremu novih pravilnika, suglasno odlukama donijetim na Kongresu

1. Pravilnike Svjetske poštanske konvencije i Aranžmana poštanskih novčanih usluga donosi Vijeće za poštansku eksploataciju, suglasno odlukama koje je donio Kongres.
2. Prijedlozi koji proizilaze na temelju amandmana na Konvenciju ili na Aranžman o poštanskim novčanim uslugama moraju biti podnijeti Međunarodnom birou istovremeno kada se Kongresu podnose prijedlozi na koje se ovi prvi odnose. Prijedloge može podnijeti poštanska uprava jedne zemlje članice Svjetskog poštanskog saveza, bez podrške poštanskih uprava drugih zemalja članica. Ove prijedloge treba poslati svim zemljama članicama, najkasnije mjesec dana prije Kongresa.
3. Ostali prijedlozi koji se odnose na pravilnike koje treba da pregleda Vijeće za poštansku eksploataciju kako bi, tijekom šest mjeseci poslije Kongresa, pripremio nove pravilnike, moraju biti podnijeti Međunarodnom birou najmanje dva mjeseca prije Kongresa.
4. Prijedlozi koji se odnose na izmjene koje treba unijeti u pravilnike na temelju odluka Kongresa, a koje su podnijele poštanske uprave zemalja članica, moraju stići u Međunarodni biro najkasnije dva mjeseca prije početka rada Vijeća za poštansku eksploataciju. Ove prijedloge treba dostaviti svim zemljama članicama, najkasnije mjesec dana nakon početka rada Vijeća za poštansku eksploataciju.

Članak 124.

Postupak za podnošenje prijedloga između dva Kongresa

1. Da bi se uzeo u razmatranje, svaki prijedlog koji se odnosi na Konvenciju ili Aranžmane, koji je podnijela neka poštanska uprava između dva Kongresa, mora imati podršku najmanje dvije druge poštanske uprave. Ovi prijedlozi se ne uzimaju u postupak ako Međunarodni biro u isto vrijeme ne dobije potrebit broj izjava o podržavanju.
2. Ovi prijedlozi se upućuju drugim poštanskim upravama posredstvom Međunarodnog biroa.
3. Za prijedloge koji se odnose na Pravilnike ne traži se podrška, ali ih Vijeće za poštansku eksploataciju razmatra samo ako ocijeni da su žurno potrebiti.

Članak 125.

Razmatranje prijedloga između dva Kongresa

1. Na svaki prijedlog koji se odnosi na Konvenciju, Aranžmane i njihove Završne protokole primjenjuje se slijedeći postupak: kada poštanska uprava neke zemlje članice pošalje prijedlog Međunarodnom birou, Međunarodni biro prosljeđuje ovaj prijedlog na uvid svim poštanskim upravama zemalja članica. Upravama se ostavlja rok od dva mjeseca da razmotre prijedlog i da Međunarodnom birou dostave svoje primjedbe, ako ih ima. Amandmani nisu dozvoljeni. Po isteku roka od dva mjeseca, Međunarodni biro prosljeđuje poštanskim upravama zemalja članica sva mišljenja koja je prikupio i poziva poštanske uprave svih zemalja članica koje imaju pravo glasa, da se izjasne za prijedlog ili protiv njega. Za poštanske uprave zemalja članica koje se ne izjasne u roku od dva mjeseca, smatra se da su se uzdržale. Pomenuti rokovi računaju se od datuma cirkulara Međunarodnog biroa.
2. Vijeće za poštansku eksploataciju se bavi prijedlozima za izmjene Pravilnika.

3. Ako se prijedlog odnosi na neki Aranžman ili njegov Završni protokol, samo poštanske uprave zemalja članica koje su ugovornice takvog Aranžmana mogu uzeti učešća u postupku navedenom u stavku 1.

Članak 126.

Saopćavanje odluka usvojenih između dva Kongresa

1. Izmjene unijete u Konvenciju, Aranžmane i Završne protokole ovih akata potvrđuje generalni direktor Međunarodnog biroa obavješću vlada zemalja članica.
2. Izmjene koje Vijeće za poštansku eksploataciju unese u pravilnike i njihove Završne protokole saopćava poštanskim upravama Međunarodni biro. Isti postupak se primjenjuje i na tumačenja predviđena u članku 36.3.2. Konvencije i u odgovarajućim odredbama Aranžmana.

Članak 127.

Stupanje na snagu Pravilnika i drugih odluka usvojenih između dva Kongresa

1. Pravilnici stupaju na snagu istog datuma i ostaju na snazi za isto vremensko razdoblje kao Akti koja donosi Kongres.
2. Uz rezervu stavka 1, odluke o izmjeni Akata Saveza koje se usvoje između dva Kongresa stupaju na snagu tek po isteku najmanje tri mjeseca od njihovog saopćavanja.

Glava IV. FINANCIJE

Članak 128.

Utvrđivanje i plaćanje troškova Saveza

1. Uz rezervu stavaka 2. do 6, godišnji troškovi za rad tijela Saveza ne smiju prijeći dole navedene iznose za 2005. i naredne godine: 37 000 000 švicarskih franaka za razdoblje od 2005. do 2008. godine. Osnovna granica za 2008. godinu važit će i za kasnije godine, u slučaju odlaganja Kongresa predviđenog za 2008. godinu
2. Troškovi sazivanja slijedećeg Kongresa (premještanje tajništva, troškovi prijevoza, troškovi montaže uređaja za simultano prijevođenje, troškovi izrade dokumentacije za vrijeme Kongresa, itd.) ne smiju prijeći iznos od 2 900 000 švicarskih franaka.
3. Upravno vijeće je ovlašteno da prekorači iznose utvrđene u stavicima 1. i 2. zbog povećanja skala plaća, doprinosa na ime mirovina ili naknada, uključujući tu i naknade za radna mjesta, koje su odobrili Ujedinjeni narodi radi primjene na njihovo osoblje na radu u Ženevi.
4. Upravno vijeće je također ovlašteno da svake godine prilagođava iznose za druge izdatke, osim izdataka na osoblje, u ovisnosti od kretanja indeksa potrošačke korpe u Švicarskoj.
5. Bez obzira na stavak 1, Upravno vijeće može, a u slučaju neodložno žurne potrebe i generalni direktor, odobriti prekoračenje utvrđenih granica izdataka, radi plaćanja važnih i nepredviđenih opravki zgrade Međunarodnog biroa, pod uvjetom da taj iznos ne prijelazi 125 000 švicarskih franaka godišnje.
6. Ukoliko se krediti predviđeni u stavicima 1. i 2. pokažu nedovoljni za osiguravanje dobrog funkcioniranja Saveza, ove granice mogu da budu prekoračene samo uz odobrenje većine zemalja članica Saveza. Svaka konzultacija mora da sadrži potpuno izvješće o činjenicama koje opravdavaju takav zahtjev.
7. Zemlje koje pristupaju Savezu ili se primaju u svojstvo članica Saveza, kao i one koje istupaju iz Saveza, moraju da podmire svoj doprinos za cijelu godinu tijekom koje njihov prijem ili napuštanje postaje izvršno.

8. Zemlje članice plaćaju unaprijed svoj doprinos godišnjim izdacima Saveza na temelju proračuna koji utvrdi Upravno vijeće. Ovi doprinosi treba da budu uplaćeni najkasnije prvog dana financijske godine na koju se proračun odnosi. Poslije tog roka, na dugovane iznose plaća se kamata u korist Saveza, po stopi od 3% godišnje, tijekom prvih šest mjeseci i 6% godišnje, počev od sedmog mjeseca.

9. Ako su stara dugovanja obveznih doprinosa jedne zemlje članice Savezu, bez kamata, jednaka ili veća od sume doprinosa te zemlje članice za dvije prethodne financijske godine, ova zemlja članica može neopozivo da prepusti Savezu cio iznos ili dio svojih potraživanja od drugih zemalja članica, prema postupku koji utvrdi Upravno vijeće. Uvjeti cesije potraživanja se utvrđuju na temelju sporazuma koji se zaključi između zemlje članice, njenih dužnika/povjeritelja i Saveza.

10. Zemlje članice koje iz pravnih ili drugih razloga nisu u mogućnosti da izvrše takvu cesiju, obvezuju se da zaključe amortizacioni plan svojih starih dugovanja.

11. Osim u izuzetnim okolnostima, plaćanje obveznih starih dugovanja doprinosa Savezu ne može da traje duže od deset godina.

12. U izuzetnim slučajevima, Upravno vijeće može da oslobodi neku zemlju članicu cjeline ili dijela dugujuće kamate, ako ta zemlja isplati u potpunosti glavnice svojih starih dugovanja.

13. Zemlja članica se također može, unutar amortizacionog plana starih dugovanja koji je usvojilo Upravno vijeće, osloboditi cjeline ili dijela akumulirane kamate ili kamate u tijeku; ovo oslobađanje je ipak uvjetovano potpunim i urednim izvršenjem amortizacionog plana u dogovorenom roku, najduže za deset godina.

14. Da bi se prebrodio nedostatak sredstava u blagajni Saveza, obrazuje se Rezervni fond, čiju visinu utvrđuje Upravno vijeće. Ovaj fond se popunjava, na prvom mjestu, proračunskim viškovima. On može služiti i za uravnoteženje proračuna ili za smanjivanje iznosa doprinosa zemalja članica.

15. U slučaju prolaznih nedostataka sredstava u blagajni, Vlada Švicarske Konfederacije daje potrebite kratkoročne avanse, pod uvjetima koji će se sporazumno utvrditi. Ta Vlada, bez naknade, nadzire vođenje finansijskih računa i knjigovodstvo Međunarodnog biroa, u granicama kredita koje je utvrdio Kongres.

Članak 129. **Automatske sankcije**

1. Svaka zemlja članica koja nije u mogućnosti da sprovede cesiju predviđenu člankom 128.9. i koja ne prihvati da se podvrgne amortizacionom planu koji predloži Međunarodni biro suglasno članku 128.10. ili koja ga ne poštiva, automatski gubi pravo glasa na Kongresu i na sastancima Upravnog vijeća i Vijeća za poštansku eksploataciju i ne može da bude birana u ova dva Vijeća.

2. Automatske sankcije se službeno ukidaju sa trenutačnim važenjem čim zemlja članica o kojoj se radi namiri svoja obvezna stara dugovanja doprinosa Savezu, glavnice i kamatu, ili ako prihvati da se podvrgne amortizacionom planu svojih starih dugovanja.

Članak 130. **Razredi doprinosa**

1. Zemlje članice sudjeluju u pokrivanju troškova Saveza, prema razredu doprinosa kojem pripadaju. Ovi razredi su sljedeći:

- razred od 50 jedinica;
- razred od 45 jedinica;

- razred od 40 jedinica;
- razred od 35 jedinica;
- razred od 30 jedinica;
- razred od 25 jedinica;
- razred od 20 jedinica;
- razred od 15 jedinica;
- razred od 10 jedinica;
- razred od 5 jedinica;
- razred od 3 jedinice;
- razred od 1 jedinice;
- razred od 0,5 jedinice, predviđen za najmanje razvijene zemlje, navedene u listi zemalja Organizacije Ujedinjenih naroda, i za druge zemlje koje označi Upravno vijeće.

2. Pored razreda doprinosa navedenih u stavku 1, svaka zemlja članica može izabrati da plaća broj jedinica doprinosa veći od 50 jedinica.

3. Zemlje članice su uvrštene u jedan od navedenih razreda doprinosa u trenutku njihovog prijema ili pristupanja Savezu, na temelju postupka predviđenog u članku 21. stavak 4. Ustava.

4. Zemlje članice mogu kasnije da promijene razred doprinosa, pod uvjetom da o toj promjeni bude obaviješten Međunarodni biro najmanje dva mjeseca prije otvaranja Kongresa. Ova notifikacija, koja se saopćava Kongresu, stupa na snagu kada i financijske odredbe koje Kongres donese. Zemlje članice koje nisu saopćile svoju želju da promijene razred doprinosa u propisanom roku, zadržavaju se u razredu doprinosa kome su pripadale do tada.

5. Zemlje članice ne mogu zahtijevati da budu razvrstane u niži razred za više od jednog razreda odjedanput.

6. Međutim, u izuzetnim okolnostima, kao što su prirodne katastrofe, kada je neophodna međunarodna pomoć, Upravno vijeće može odobriti privremeni prijelazak za jedan niži razred doprinosa, samo jednom između dva Kongresa, na zahtjev zemlje članice, ako ona podnese dokaz da više ne može da zadrži razred doprinosa koji je prvobitno izabrala. Pod istim okolnostima, Upravno vijeće može odobriti i privremeni prijelazak u niži razred zemalja članica koje ne pripadaju kategoriji najmanje razvijenih zemalja i koje su već razvrstane u razred od jedne jedinice, tako što će ih razvrstati u razred od 0,5 jedinice.

7. Primjenom stavka 6. Upravno vijeće može odobriti privremeno razvrstavanje u niži razred doprinosa najviše za razdoblje od dvije godine, ili do idućeg Kongresa, ako se on održava prije kraja tog razdoblja. Po isteku utvrđenog razdoblja, zemlja o kojoj se radi automatski ponovo stupa u svoj prvobitni razred doprinosa.

8. Protivno stavcima 4. i 5, za prijelazak u viši razred doprinosa ne postoje nikakva ograničenja.

Članak 131.

Plaćanje isporuka Međunarodnog biroa

Isporuke koje Međunarodni biro vrši poštanskim upravama uz naknadu, moraju se platiti u što je moguće kraćem roku, a najkasnije za šest mjeseci računajući od prvog dana u mjesecu koji dolazi poslije mjeseca u kome je Međunarodni biro poslao račun. Po isteku tog roka, na dugovane iznose zaračunava se kamata u korist Saveza u iznosu od 5% godišnje, a računajući od dana isteka navedenog roka.

Glava V. ARBITRAŽA

Članak 132. Arbitražni postupak

1. U slučaju spora koji treba riješiti arbitražnom presudom, svaka od poštanskih uprava u sporu bira jednu poštansku upravu zemlje članice koja nije neposredno zainteresirana u sporu. Kada više poštanskih uprava vode zajednički spor, one se, u pogledu primjene ove odredbe, smatraju kao jedna poštanska uprava.
2. Kada jedna poštanska uprava u sporu ne odgovori na prijedlog o arbitraži u roku od šest mjeseci, Međunarodni biro, ako mu se za to podnese zahtjev, zatražit će sa svoje strane, od poštanske uprave koja to nije učinila, da odredi arbitra, ili će ga sam odrediti po službenoj dužnosti.
3. Stranke u sporu mogu se sporazumjeti da odrede samo jednog arbitra koji može biti Međunarodni biro.
4. Arbitri donose odluku većinom glasova.
5. U slučaju jednakog broja glasova, da bi se spor riješio, arbitri biraju drugu poštansku upravu isto tako nezainteresiranu u sporu. Ako se ne posigne suglasnost u izboru, ovu poštansku upravu određuje Međunarodni biro, između poštanskih uprava koje arbitri nisu predložili.
6. Ako je riječ o sporu koji se odnosi na jedan od Aranžmana, arbitri se mogu odrediti samo između poštanskih uprava koje su stranke potpisnice tog Aranžmana.

Glava VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 133. Uvjeti za usvajanje prijedloga koji se odnose na Opći pravilnik

Da bi postali izvršni, prijedlozi podnijeti Kongresu, a koji se odnose na ovaj opći pravilnik, moraju biti usvojeni od većine zemalja članica zastupljenih na Kongresu koje imaju pravo glasa. U trenutku glasovanja potrebno je da bude prisutno najmanje dvije trećine zemalja članica Saveza, koje imaju pravo glasa.

Članak 134. Prijedlozi koji se odnose na Sporazume sa Organizacijom Ujedinjenih naroda

Uvjeti za usvajanje predviđeni u članku 133. primjenjuju se isto tako na prijedloge koji imaju za cilj izmjene Sporazuma zaključenih između Svjetskog poštanskog saveza i Organizacije Ujedinjenih naroda, ukoliko sami ti Sporazumi ne predviđaju uvjete za izmjenu odredaba koje sadrže.

Član 135. Stupanje na snagu i trajanje Općeg pravilnika

Ovaj opći pravilnik počeo će da se primjenjuje 1. siječnja 2006. godine i ostat će na snazi neograničeno vrijeme.

U potvrdu čega, punomoćnici vlada zemalja članica su potpisali ovaj opći pravilnik u jednom primjerku, koji se deponira kod generalnog direktora Međunarodnog biroa. Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza predat će po jedan njegov prepis svakoj ugovornici.

Sačinjeno u Bukureštu, 5. listopada 2004. godine

SVJETSKA POŠTANSKA KONVENCIJA

Dole potpisani punomoćnici vlada zemalja članica Saveza, imajući u vidu članak 22.3. Ustava Svjetskog poštanskog saveza zaključenog u Beču 10. srpnja 1964. godine, donijeli su, sporazumno i pod rezervom članka 25.4. pomenutog Ustava, u ovoj konvenciji, pravila koja se primjenjuju na međunarodnu poštansku službu.

PRVI DIO - ZAJEDNIČKA PRAVILA KOJA SE - PRIMJENJUJU NA MEĐUNARODNU POŠTANSKU SLUŽBU

Glava 1. OPĆE ODREDBE

Članak 1. Definicije

1. Za potrebe Svjetske poštanske konvencije, slijedeći termini imaju niže definirana značenja:

1.1. univerzalna poštanska usluga: trajno osiguravanje kvalitetnih osnovnih poštanskih usluga do svih mjesta na teritoriju zemlje članice, svim korisnicima, po pristupačnoj cijeni;

1.2. zatvoreni zaključak: vreća sa nazivnicom ili skup vreća ili drugih posuda, sa ili bez olovnog pečata, koje sadrže poštanske pošiljke;

1.3. otvoreni tranzit: otvoreni tranzit, preko posredujuće zemlje, pošiljki čiji broj ili masa ne opravdavaju sačinjavanje zatvorenih zaključaka za određenu zemlju;

1.4. poštanska pošiljka: opći termin koji se odnosi na sve što se otprema poštom (pismo, pismonosna pošta, paketska pošta, novčane uputnice, itd.);

1.5. terminalni troškovi: nadoknada koju poštanska uprava podrijetla plaća određenoj poštanskoj upravi na ime troškova nastalih u određenoj zemlji u svezi sa primitkom pismonosnih pošiljki;

1.6. tranzitni troškovi: nadoknada za usluge koje je prijevoznik obavio u tranzitnoj zemlji (poštanska uprava, druga služba ili kombinacija ove dvije) u pogledu suvozemnog, pomorskog i/ili zračnog tranzita pošiljki;

1.7. dio poštarine za suvozemni prijevoz u dolazu: nadoknada koju poštanska uprava porijekla plaća određenoj poštanskoj upravi na ime troškova nastalih u određenoj zemlji u svezi sa prijemom paketa;

1.8. dio poštarine za suvozemni tranzit: nadoknada za usluge koje je prijevoznik obavio u tranzitnoj zemlji (poštanska uprava, druga služba ili kombinacija ove dvije) u pogledu suvozemnog i/ili zračnog tranzita paketa preko teritorija te zemlje;

1.9. dio poštarine za pomorski prijevoz: nadoknada za usluge koje je obavio prijevoznik (poštanska uprava, druga služba ili kombinacija ove dvije) koji sudjeluje u pomorskom prijevozu paketa.

Članak 2.

Određivanje jednog ili više entiteta odgovornih za ispunjenje obveza koje proistječu iz pristupanja Konvenciji

1. Zemlje članice će obavijestiti Međunarodni biro, u roku od šest mjeseci od završetka Kongresa, o nazivu i adresi državnog tijela zaduženog za nadzor po poštanskim pitanjima. U roku od šest mjeseci od završetka

Kongresa, zemlje članice će također obavijestiti Međunarodni biro o nazivu i adresi jednog ili više operatora koji su zvanično određeni za obavljanje poštanskih usluga na svom teritoriju i za ispunjenje obveza koje proistječu iz Akata Saveza. O svim promjenama kod državnih tijela i zvanično određenih operatora koje nastanu u razdoblju između dva Kongresa, Međunarodni biro mora biti obaviješten što je moguće prije.

Članak 3. Univerzalna poštanska usluga

1. U cilju jačanja koncepta jedinstvenog poštanskog teritorija Saveza, zemlje članice se staraju da svi korisnici/klijenti uživaju pravo na univerzalnu poštansku uslugu koja se sastoji u ponudi kvalitetnih osnovnih poštanskih usluga, a obavlja se neprekidno u svim mjestima na njihovom teritoriju, po pristupačnim cijenama.
2. U tom cilju, zemlje članice utvrđuju, unutar svog nacionalnog poštanskog zakonodavstva ili pomoću drugih uobičajenih sredstava, opseg poštanskih usluga koje se nude, kao i uvjete u pogledu kvalitete i pristupačnih cijena, vodeći računa istovremeno o potrebama pučanstva i o svojim nacionalnim interesima.
3. Zemlje članice se staraju da operatori zaduženi za obavljanje univerzalne poštanske usluge poštivaju uvjete ponude poštanskih usluga i ispunjavaju standarde kvalitete.
4. Zemlje članice se staraju da se pružanje univerzalne poštanske usluge obavlja na jednoj realnoj osnovi, čime se garantira njena održivost.

Članak 4. Sloboda tranzita

1. Načelo slobode tranzita je izraženo u prvom članku Ustava. Ono obvezuje svaku poštansku upravu da uvijek otprema najbržim vezama i najsigurnijim sredstvima, koje i sama koristi za sopstvene pošiljke, zatvorene zaključke i pismonosne pošiljke u otvorenom tranzitu, koje joj je predala neka druga poštanska uprava. Ovaj princip se također odnosi na pogrešno upućene pošiljke ili zaključke.
2. Zemlje članice koje ne sudjeluju u razmjeni pisama koja sadrže kvarljive biološke tvari ili radioaktivne tvari, mogu da ne primaju takve pošiljke u otvorenom tranzitu preko svog teritorija. Isto važi za pismonosne pošiljke, osim pisama, dopisnica i sekograma. To također važi i za tiskarine, časopise, magazine, male pakete i M vreće, čiji sadržaj ne zadovoljava zakonske odredbe koje propisuju uvjete njihovog objavljivanja ili prometa u tranzitnoj zemlji.
3. Sloboda tranzita poštanskih paketa, koji se otpremaju suvozemnim i pomorskim putem, ograničena je na teritorij zemalja koje sudjeluju u ovoj službi.
4. Sloboda tranzita zrakoplovnih paketa zagantirana je na cijelom teritoriju Saveza. Međutim, zemlje članice koje ne sudjeluju u službi poštanskih paketa ne mogu biti obvezne da osiguravaju površinski prijenos zrakoplovnih paketa.
5. Ako jedna zemlja članica ne poštiva odredbe o slobodi tranzita, ostale zemlje članice imaju pravo da obustave poštansku službu sa tom zemljom.

Članak 5.

Svojina nad poštanskim pošiljkama. Povlačenje sa pošte. Izmjena ili ispravka adrese. Nadoslanje. Vraćanje pošiljatelju neuručivih pošiljki

1. Svaka poštanska pošiljka pripada pošiljatelju sve dok se ne uruči ovlaštenoj osobi, osim ukoliko je bila zaplijenjena shodno zakonodavstvu zemlje podrijetla ili određene zemlje i, u slučaju primjene članka 15.2.1.1. ili 15.3., sukladno zakonodavstvu tranzitne zemlje.
2. Pošiljatelj pismonosne pošiljke može zahtijevati vraćanje pošiljke ili izmjenu ili ispravku adrese. Poštarina i drugi uvjeti propisani su Pravilnikom.
3. Zemlje članice osiguravaju nadoslanje poštanskih pošiljki, ukoliko je primatelj promijenio adresu, i vraćanje pošiljatelju neuručivih pošiljki. Poštarina i drugi uvjeti propisani su Pravilnikom.

Članak 6.

Poštarina

1. Poštanske uprave određuju poštarinu za različite međunarodne i posebite poštanske usluge, sukladno načelima navedenim u Konvenciji i Pravilnicima. Poštarina u načelu mora biti povezana sa troškovima pružanja ovih usluga.
2. Uprava podrijetla utvrđuje poštarinu za prijenos pismonosnih pošiljki i poštanskih paketa. U poštarinu je uključena dostava pošiljki na adresu pod uvjetom da se u određenoj zemlji obavlja usluga dostave pošiljki o kojima je riječ.
3. Naplaćena poštarina, uključujući i onu koja je indikativno navedena u Aktima, treba da je bar jednaka onoj koja se naplaćuje za pošiljke u unutarnjem prometu sa istim karakteristikama (vrsta, količina, vrijeme prerade, itd.).
4. Poštanske uprave su ovlaštene da pređu gornje granice svake poštarine indikativno navedene u Aktima.
5. Mimo najniže granice poštarine, utvrđene pod 3, poštanske uprave mogu da odobre sniženu poštarinu, utemeljenu na svom unutarnjem zakonodavstvu, za pismonosne pošiljke i pakete predate u svojoj zemlji. One tako mogu da odobre povlaštene tarife svojim klijentima koji imaju veliki obujam poštanskog prometa.
6. Od klijenta se ne može naplatiti druga vrsta poštarine, osim one predviđene u Aktima.
7. Svaka poštanska uprava zadržava poštarinu koju je naplatila, osim u slučajevima kada je to drugačije propisano u Aktima.

Članak 7.

Oslobađanje od poštarine

1. Načelo

1.1. Slučajevi oslobađanja od poštarine, u smislu oslobađanja od plaćanja poštarine, izričito su propisani Konvencijom. Pored toga, Pravilnici mogu propisati i oslobađanje od plaćanja poštarine i oslobađanje od plaćanja tranzitnih troškova, terminalnih troškova i dijelova poštarine u dolazu za pismonosne pošiljke i poštanske pakete upućene poštanskoj službi, koje otpremaju poštanske uprave i uži savezi. Osim toga, pismonosne pošiljke i paketi koje Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza otprema užim savezima i poštanskim upravama smatraju se pošiljkama u poštanskom prometu i oslobođene su od svih poštarina. Međutim, uprava podrijetla ima mogućnost naplate zrakoplovne dopunske poštarine za gore navedene pošiljke.

2. Ratni zarobljenici i internirane civilne osobe

2.1. Oslobođene su plaćanja svake poštarine, izuzev zrakoplovne dopunske poštarine, pismonosne pošiljke, poštanski paketi i pošiljke poštanskih financijskih usluga upućene ratnim zarobljenicima, ili ako ih oni šalju, neposredno ili preko biroa navedenih u Pravilnicima Konvencije i Aranžmanu o poštanskim financijskim uslugama. Pripadnici zaraćenih strana, uhićeni i internirani u neku neutralnu zemlju, izjednačeni su s ratnim zarobljenicima u pravom smislu, kada je riječ o primjeni prethodnih odredbi

2.2. Odredbe predviđene pod 2.1. primjenjuju se i na pismonosne pošiljke, poštanske pakete i pošiljke poštanskih financijskih usluga koje potječu iz drugih zemalja, a upućene su civilnim interniranim osobama, ili ih oni šalju, neposredno ili preko biroa navedenih u Pravilnicima Konvencije i Aranžmanu o poštanskim financijskim uslugama, na način kako je to utvrđeno u Ženevskoj konvenciji o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949. godine.

2.3. Biroi navedeni u Pravilnicima Konvencije i Aranžmanu o poštanskim financijskim uslugama uživaju isto tako oslobođanje od plaćanja poštarine za pismonosne pošiljke, poštanske pakete i pošiljke poštanskih financijskih usluga koje se odnose na osobe navedene pod 2.1. i 2.2., a koje oni šalju ili primaju, neposredno ili kao posrednici.

2.4. Paketi do mase od 5 kilograma predaju se bez plaćanja poštarine. Granica mase se povećava na 10 kilograma za pakete čija je sadržina nedjeljiva i za pakete upućene nekom logoru ili njegovim povjeriteljima, radi podjele zarobljenicima.

2.5. U obračunu između poštanskih uprava, ne zaračunavaju se tarife za službene pakete i pakete upućene ratnim zarobljenicima i civilnim interniranim osobama, osim zrakoplovne dopunske poštarine koja se primjenjuje na zrakoplovne pakete.

3. Sekogrami

3.1. Sekogrami su oslobođeni plaćanja svake poštarine, izuzev dopunske zrakoplovne.

Članak 8. Poštanske marke

1. Termin "poštanska marka" je zaštićen po ovoj konvenciji i rezerviran isključivo za marke koje ispunjavaju uvjete iz ovog članka i Pravilnika.

2. Poštanske marke:

2.1.1. izdaje samo tijelo mjerodavno za izdavanje, sukladno Aktima UPU. Izdavanje maraka također obuhvata njihovo puštanje u promet;

2.1.2. manifestiraju suverenitet i sadrže:

2.2.1. dokaz o plaćenju poštarine koja odgovara stvarnoj vrijednosti maraka kada se one nalijepe na poštanske pošiljke, sukladno Aktima Saveza;

2.2.2. izvor dodanog prihoda za poštanske uprave, kao filatelistički proizvod;

2.3. moraju biti u opticaju, u cilju plaćanja poštarine ili u filatelističke svrhe, na teritoriju poštanske uprave koja ih izdaje.

3. Kao izraz suvereniteta, poštanske marke mogu sadržati:

3.1.1. naziv zemlje članice ili teritorija kojoj pripada poštanska uprava izdavatelj maraka, ispisan latiničnim slovima;

3.1.2. fakultativno, zvanični amblem zemlje članice iz koje je poštanska uprava izdavatelj maraka;

3.1.3. u principu, nominalnu vrijednost iskazanu latiničnim slovima ili arapskim brojevima;

3.1.4. fakultativno, riječ "Postes" ispisanu latiničnim ili drugim slovima.

4. Amblem države, zvanične kontrolne oznake i logotip međuvladinih organizacija koji su otisnuti na poštanskim markama zaštićeni su u smislu Pariske konvencije o zaštiti intelektualne svojine.

5. Teme i motivi poštanskih maraka moraju biti:

5.1. sukladni duhu preambule Ustava UPU i odluka koje su donijela tijela UPU;

5.2. u bliskoj vezi sa kulturnim identitetom zemlje iz koje je poštanska uprava izdavatelj maraka, ili doprinositi širenju kulture ili očuvanju mira;

5.3. sa oznakom, kada obilježavaju značajne osobe ili događaje koji ne pripadaju zemlji ili teritoriju poštanske uprave izdavatelja maraka, koja jasno određuje zemlju ili teritorij o kojoj je riječ;

5.4. bez političkog ili uvredljivog sadržaja za neku osobu ili zemlju;

5.5. od velikog značaja za zemlju iz koje je poštanska uprava izdavatelj maraka ili za tu poštansku upravu.

6. Poštanske marke mogu, što se tiče prava korištena intelektualne svojine, sadržavati:

6.1. indicaciju da je poštanska uprava koja izdaje marke ovlaštena da koristi prava intelektualne svojine o kojoj je riječ, kao što je:

6.1.1. autorsko pravo, utiskivanjem simbola © zaštite autorskog prava, navođenjem vlasnika autorskog prava i istjecanjem godine izdavanja;

6.1.2. oznaku registriranu na teritoriju zemlje članice kojoj pripada poštanska uprava izdavatelj maraka, utiskivanjem simbola ® registriranog zaštitnog znaka poslije te oznake;

6.2. ime likovnog umjetnika;

6.3. naziv tiskarnice.

7. Otisci plaćene poštarine, otisci stroja za frankiranje i otisci dobijeni tiskovnim strojem ili drugim tiskovnim postupkom suglasno Aktima UPU, mogu se koristiti samo sa odobrenjem poštanske uprave.

Članak 9. Poštanska sigurnost

1. Zemlje članice donose i primjenjuju strateške aktivnosti u oblasti sigurnosti na svim razinama poštanske eksploatacije, radi očuvanja i povećanja povjerenja javnosti u poštansku službu, u interesu svih uposlenih. Ova strategija treba da sadrži razmjenu informacija o očuvanju sigurnog i bezbjednog prometa i tranzita pošiljki između zemalja članica.

Članak 10. Okruženje

Zemlje članice donose i primjenjuju dinamičku strategiju okruženja u oblasti sigurnosti na svim razinama poštanske eksploatacije i unaprjeđuju svijest o zaštiti okoliša za poštanske službe.

Članak 11. Prekršaji

1. Poštanske pošiljke

1.1. Zemlje članice poduzimaju sve neophodne mjere za sprječavanje niže navedenih djela i gonjenje i kažnjavanje svake osobe za koje se utvrdi da je kriva za:

1.1.1. stavljanje u poštanske pošiljke opojne droge i psihotropne tvari, kao i eksploziv, zapaljive ili druge opasne tvari, tamo gdje njihovo stavljanje nije izričito dozvoljeno Konvencijom;

1.1.2. stavljanje u poštanske pošiljke predmete pedofilnog ili pornografskog karaktera koji predstavljaju djecu.

2. Sredstva plaćanja poštarine i načini plaćanja

2.1. Zemlje članice poduzimaju sve neophodne mjere za sprječavanje, gonjenje i kažnjavanje svakog prekršaja u svezi sa sredstvima plaćanja poštarine utvrđenim u ovoj konvenciji, kao što su:

2.1.1. poštanske marke, u opticaju ili povučene iz prometa;

2.1.2. otisci plaćene poštarine;

2.1.3. otisci strojeva za frankiranje ili otisci tiskovnih strojeva;

2.1.4. međunarodni kuponi za odgovor.

2.2. U ovoj konvenciji, prekršaji u svezi sa sredstvima plaćanja poštarine odnose se na bilo koje od niže navedenih djela učinjenih s namjerom da se na nelegitiman način ostvari dobitak za sebe ili treću osobu. Slijedeća djela su kažnjiva:

2.1.3. falsificiranje, imitiranje ili krivotvorenje bilo kog sredstva plaćanja poštarine, ili svaki nelegalni ili nezakoniti postupak u svezi sa njihovom neovlaštenom proizvodnjom;

2.1.4. korištenje, puštanje u promet, promidžba, distribuiranje, rasprostiranje, promet, izlaganje, prikazivanje ili objava bilo kog sredstva plaćanja poštarine koje je bilo falsificirano, imitirano ili krivotvoreno;

2.1.5. korištenje ili puštanje u promet, u poštanske svrhe, bilo kog sredstva plaćanja poštarine koje je već ranije korišteno;

2.1.6. pokušaj da se izvrši neki od navedenih prekršaja.

3. Reciprocitet

3.1. Što se tiče sankcija, ne pravi se razlika između postupaka navedenih pod 2, bez obzira da li su u pitanju nacionalna ili inozemna sredstva plaćanja poštarine; ova odredba ne podliježe reciprocitetu po bilo kom zakonskom ili ugovornom osnovu.

DRUGI DIO - PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA - PISMONOSNE POŠILJKE I NA POŠTANSKE PAKETE

Glava 1. PONUDA USLUGA

Članak 12. Osnovne usluge

1. Zemlje članice osiguravaju prijem, preradu, prijevoz i uručenje pismonosnih pošiljki.
2. Pismonosne pošiljke su:
  - 2.1. prioritetne pošiljke i neprioritetne pošiljke, do 2 kilograma;
  - 2.2. pisma, dopisnice, tiskarine i mali paketi, do 2 kilograma;
  - 2.3. sekogrami, do 7 kilograma;
  - 2.4. posebite vreće koje sadrže novine, časopise, knjige i slične tiskovine za istog primatelja na istoj adresi pod nazivom "M vreće", do 30 kilograma.
3. Pismonosne pošiljke su razvrstane ili prema brzini prijenosa pošiljki ili prema sadržaju pošiljki sukladno Pravilniku o pismonosnim pošiljkama.
4. Veće granice mase od onih navedenih u stavku 2 primjenjuju se fakultativno za izvjesne kategorije pismonosnih pošiljki pod uvjetima utvrđenim u Pravilniku o pismonosnim pošiljkama.
5. Zemlje članice osiguravaju prijem, preradu, prijevoz i uručenje poštanskih paketa do 20 kilograma, bilo na temelju odredbi Konvencije, bilo u slučaju paketa u polazu i poslije bilateralnog sporazuma, koristeći sva druga za njihove klijente pogodnija sredstva.
6. Granice mase preko 20 kilograma primjenjuju se fakultativno za izvjesne kategorije poštanskih paketa pod uvjetima utvrđenim u Pravilniku o poštanskim paketima.
7. Svaka zemlja, čija poštanska uprava ne vrši prijenos paketa, može da prijenese izvršenje odredbi Konvencije na prometna poduzeća. Ona može, istovremeno, ograničiti ovu uslugu na pakete koji potječu ili se upućuju u mjesta koja ova poduzeća opslužuju.
8. Suprotno stavku 5, one zemlje, koje do 1. siječnja 2001. godine nisu potpisale Pravilnik o poštanskim paketima, nisu obvezne da osiguraju službu poštanskih paketa.

Članak 13. Dopunske usluge

1. Zemlje članice osiguravaju slijedeće obvezne dopunske usluge:
  - 1.1. preporučeno rukovanje za prioritetne i zrakoplovne pismonosne pošiljke u polazu;

1.2. preporučeno rukovanje za neprioritetne i površinske pismonosne pošiljke u polazu do odredišta do kojih ne postoji usluga prioritetnih ili zrakoplovnih pošiljki;

1.3. preporučeno rukovanje za sve pismonosne pošiljke u dolazu.

2. Usluga preporučenog rukovanja za neprioritetne i površinske pismonosne pošiljke u polazu do odredišta do kojih postoji usluga prioritetnih ili zrakoplovnih pošiljki, osigurava se fakultativno.

3. Zemlje članice mogu osigurati slijedeće fakultativne dopunske usluge u odnosima između onih uprava koje su se dogovorile da osiguraju usluge:

3.1. označavanja vrijednosti za pismonosne pošiljke i pakete;

3.2. potvrde uručenja za pismonosne pošiljke;

3.3. otkupnine za pismonosne pošiljke i pakete;

3.4. žurne dostave za pismonosne pošiljke i pakete;

3.5. uručenje osobno primatelju preporučenih pošiljki, pošiljki sa potvrđenim uručenjem ili pismonosnih pošiljki sa označenom vrijednošću;

3.6. oslobađanja od plaćanja poštarine i dažbina za pismonosne pošiljke i pakete;

3.7. lomljivih i glomaznih paketa;

3.8. skupnog rukovanja "consignment" za grupisane pošiljke od samo jednog pošiljatelja, a upućene za inozemstvo.

4. Slijedeće tri dopunske usluge sadrže i obvezni i fakultativni dio:

4.1. međunarodna trgovinska prepiska sa odgovorom (CCRI), koja je u osnovi fakultativna. Međutim, sve uprave su obvezne da osiguraju uslugu vraćanja pošiljki CCRI;

4.2. međunarodni kuponi za odgovor, koji se mogu zamijeniti u svakoj zemlji članici. Međutim, prodaja međunarodnih kupona za odgovor je fakultativna;

4.3. povratnica za preporučene pošiljke i pismonosne pošiljke sa potvrđenim uručenjem, pakete i pošiljke sa označenom vrijednošću. Sve uprave primaju povratnice u dolaznom prometu. Međutim, povratnica u polaznom prometu je fakultativna.

5. Opis ovih usluga kao i njihova poštarina utvrđeni su Pravilnicima.

6. Kada su uslugom obuhvaćene i niže navedene usluge koje podliježu posebnoj poštari u unutarnjem prometu, poštanske uprave imaju pravo da naplate istu poštarinu kao onu koja se naplaćuje za međunarodne pošiljke, pod uvjetima utvrđenim u Pravilnicima:

6.1. dostava malih paketa preko 500 grama;

6.2. pismonosne pošiljke predate u posljednjem času;

6.3. pošiljke predate izvan redovitog radnog vremena šaltera;

- 6.4. preuzimanje pošiljke u stanu pošiljatelja;
- 6.5. povlačenje pismonosne pošiljke izvan redovitog radnog vremena šaltera;
- 6.6. poste-restante;
- 6.7. ležarina za pismonosne pošiljke preko 500 grama, i za pakete;
- 6.8. dostava paketa, kao odgovor na izvješće o prispjeću;
- 6.9. naplata poštarine za rizik od više sile.

Članak 14.

Elektronska pošta, EMS, integrirana logistika i nove usluge

1. Poštanske uprave mogu međusobno da se dogovore da osiguravaju slijedeće usluge, koje su opisane u Pravilnicima:

- 1.1. elektronska pošta, poštanska usluga za prijenos poruka elektronskim putem;
- 1.2. EMS, poštanska žurna usluga za dokumente i robu, koji se, kad god je to moguće, otpremaju najbržim tjelesnim linijama prijenosa. Poštanske uprave mogu pružati ovu uslugu na bazi Standardnog multilateralnog sporazuma o EMS pošiljkama ili na bazi bilateralnog sporazuma;
- 1.3. integrirana logistika, usluga koja u potpunosti zadovoljava logističke zahtjeve korisnika i koja obuhvata faze prije i poslije tjelesnog prijenosa robe i dokumenata;
- 1.4. elektronski žig, koja je evidentni dokaz elektronskog prijenosa, u datoj formi, u dato vrijeme, u kojem sudjeluje jedna ili više strana.

2. Poštanske uprave mogu sporazumno uvesti novu uslugu, koja nije izričito predviđena Aktima Saveza. Poštarinu za novu uslugu utvrđuje svaka zainteresirana uprava, vodeći računa o troškovima eksploatiranja usluge.

Članak 15.

Nedozvoljene pošiljke. Zabrane

1. Opće

- 1.1. Ne primaju se pošiljke koje ne ispunjavaju uvjete propisane Konvencijom i Pravilnicima. Ne primaju se pošiljke koje se šalju u svrsi obmane ili sa namjerom da se izbjegne puno plaćanje odgovarajuće poštarine.
- 1.2. Izuzeci od zabrana sadržanih u ovom članku, utvrđeni su Pravilnicima.
- 1.3. Sve uprave imaju mogućnost da prošire listu zabrana navedenih u ovom članku, koja se primjenjuje odmah po unosu zabranjenih predmeta u tu listu.

2. Zabrane koje se odnose na sve vrste pošiljki

- 2.1. Zabranjeno je stavljati niže navedene predmete u sve vrste pošiljki:

- 2.1.1. opojne droge i psihotropne tvari;
- 2.1.2. sablažnjive ili nemoralne predmete;
- 2.1.3. predmete čiji je uvoz ili promet zabranjen u odredišnoj zemlji;
- 2.1.4. predmete koji, po svojoj prirodi ili pakovanju, mogu biti opasni za djelatnike ili građane i koji mogu isprljati ili oštetiti druge pošiljke, poštansku opremu ili imovinu treće osobe;
- 2.1.5. dokumenta koja imaju karakter aktualne i osobne prepiske, razmijenjene između osoba koja nisu pošiljatelj i primatelj ili osobe koja sa njima stanuju.

3. Eksplozivne, zapaljive ili radioaktivne tvari i druge opasne tvari

- 3.1. Zabranjeno je stavljati u sve vrste pošiljki eksplozivne, zapaljive ili druge opasne tvari, kao i radioaktivne tvari.
- 3.2. Izuzetno se primaju slijedeće supstance i tvari:
  - 3.2.1. radioaktivne tvari otpremljene u pismonosnim pošiljkama i poštanskim paketima predviđene u članku 16.1;
  - 3.2.2. biološke tvari otpremljene u pismonosnim pošiljkama predviđene u članku 16.2;

4. Žive životinje

- 4.1. Zabranjeno je stavljanje živih životinja u sve vrste poštanskih pošiljki.
- 4.2. Izuzetno se primaju u pismonosnim pošiljkama koje nisu pošiljke sa označenom vrijednošću:
  - 4.2.1. pčele, pijavice i svilene bube;
  - 4.2.2. paraziti i utamnivači štetnih insekata, namijenjeni za kontrolu ovih insekata, a koji se razmjenjuju između zvanično priznatih ustanova;
  - 4.2.3. vinske mušice (fam. Drozofilide) radi biomedicinskog istraživanja, a koje se razmjenjuju između zvanično priznatih ustanova;
- 4.3. Izuzetno se primaju u poštanskom paketima:
  - 4.3.1. žive životinje čiji je prijenos dozvoljen poštanskim propisima zainteresiranih zemalja.

5. Stavljanje prepiske u pakete

- 5.1. Zabranjeno je stavljati u poštanske pakete niže navedene predmete:
  - 5.1.1. dokumenta koja imaju karakter aktuelne i osobne prepiske;
  - 5.1.2. sve vrste prepiske, razmijenjene između osoba koja nisu pošiljatelj i primatelj ili osobe koja sa njima stanuju.

6. Metalni novac, novčanice i drugi vrijedni predmeti

6.1. Zabranjeno je stavljati metalni novac, novčanice, ili bilo kakve hartije od vrijednosti na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje, nakit ili druge dragocjene predmete:

6.1.1. u pismonosne pošiljke bez označene vrijednosti;

6.1.1.1. međutim, ako unutarnje zakonodavstvo zemlje podrijetla i odredišta to dozvoljava, ovi predmeti se mogu otpremati u zatvorenom omotu kao preporučene pošiljke;

6.1.2. u pakete bez označene vrijednosti, osim gdje unutarnje zakonodavstvo zemlje podrijetla i odredišta to dozvoljava;

6.1.3. u pakete bez označene vrijednosti razmijenjene između dve zemlje koje primaju pakete sa označenom vrijednošću;

6.1.3.1. osim toga, svaka uprava može da zabrani stavljanje zlata u polugama u pakete sa ili bez označene vrijednosti koji potječu sa njenog teritorija ili se upućuju na njen teritorij ili se otpremaju u otvorenom tranzitu preko njenog teritorija; ona može da ograniči stvarnu vrijednost ovakvih pošiljki.

7. Tiskarine i sekogrami

7.1. Tiskarine i sekogrami:

7.1.1. ne mogu imati nikakvu zabilješku niti sadržavati bilo kakav predmet koji ima karakter prepiske;

7.1.2. ne mogu sadržavati nikakvu poštansku marku niti oblik frankiranja, žigosan ili ne, kao ni bilo kakvu hartiju koja predstavlja neku novčanu vrijednost, osim u slučajevima kada pošiljka sadrži kao prilog kartu, kovertu ili omot sa tiskanom adresom pošiljatelja pošiljke ili njegovog agenta u zemlji prijema ili odredišta originalne pošiljke, koja je frankirana za povraćaj.

8. Postupak sa pogrešno primljenim pošiljkama

8.1. Postupak sa pogrešno primljenim pošiljkama utvrđen je Pravilnicima. Međutim, pošiljke koje sadrže predmete navedene pod 2.1.1., 2.1.2. i 3.1. ni u kom slučaju se ne otpremaju na odredište, niti se uručuju primateljima, niti se vraćaju mjestu podrijetla. U slučaju da su predmeti navedeni pod 2.1.1. i 3.1. otkriveni tijekom tranzita, sa takvim predmetima se postupa sukladno unutarnjem zakonodavstvu tranzitne zemlje.

Članak 16.

Dozvoljene radioaktivne tvari i biološke tvari

1. Prijem radioaktivnih tvari u pismonosnim pošiljkama i paketima dozvoljen je u odnosima između onih poštanskih uprava koje su se suglasile da primaju te pošiljke, bilo u njihovim uzajamnim odnosima, bilo samo u jednom smjeru, pod slijedećim uvjetima:

1.1. radioaktivne tvari otpremljene i upakovane prema odgovarajućim odredbama Pravilnika;

1.2. kada se otpremaju u pismonosnim pošiljkama, radioaktivne tvari podliježu tarifi za prioritete pošiljke ili tarifi za pisma i za preporučeno rukovanje;

1.3. radioaktivne tvari, sadržane u pismonosnim pošiljkama ili poštanskim paketima, moraju biti otpremljene najbržim putem, obično zračnim putem, s tim da se naplati odgovarajuća dopunska zrakoplovna poštarina;

1.4. radioaktivne tvari mogu slati poštom samo propisno ovlašteni pošiljatelj.

2. Prijem bioloških tvari u pismonosnim pošiljkama dozvoljen je pod sljedećim uvjetima:

2.1. Kvarljive biološke tvari, zarazne tvari i čvrsti ugljeni gas (ugljeni snijeg), kada se koristi za rashlađivanje zaraznih tvari, mogu se otpremati poštom samo unutar razmjene između zvanično priznatih kvalificiranih laboratorija. Ovi opasni predmeti mogu se prihvatati u pošiljkama za otpremu zrakoplovom pod uvjetom da je to sukladno nacionalnom zakonodavstvu i važećim tehničkim naputcima Organizacije za međunarodno civilno zrakoplovstvo (OACI), kao i Pravilnicima IATA o opasnim predmetima.

2.2. Kvarljive biološke tvari i zarazne tvari, opremljene i upakovane prema odgovarajućim odredbama Pravilnika, podliježu poštarini za prioritetne pošiljke ili za preporučena pisma. Dozvoljeno je da se za poštansku preradu ovih pošiljki naplati dopunska poštarina.

2.3. Prijem kvarljivih bioloških tvari i zaraznih tvari ograničen je na zemlje članice čije su poštanske uprave izjavile da su suglasne da prihvataju ove pošiljke, bilo u njihovim uzajamnim odnosima, bilo samo u jednom smjeru.

2.4. Ove tvari se otpremaju najbržom vezom, obično zračnom, pod uvjetom da se naplati odgovarajuća dopunska zrakoplovna poštarina, i uživaju prvenstvo kod uručjenja.

Članak 17.

Potražnice

1. Svaka poštanska uprava je dužna da primi potražnice za svaku pošiljku predatu u službi njene uprave ili neke druge poštanske uprave pod uvjetom da su potražnice podnijete u roku od šest mjeseci, računajući od prvog narednog dana poslije predaje pošiljke. Razdoblje od šest mjeseci tiče se odnosa između podnositelja odštetnih zahtjeva i poštanskih uprava i ne obuhvata prijenos potražnica između poštanskih uprava.

1.1. Međutim, prijem potražnica u vezi sa ne-prispjećem običnih pismonosnih pošiljki nije obavezan. Shodno tomu, poštanske uprave koje primaju potražnice u svezi sa ne-prispjećem običnih pismonosnih pošiljki mogu predati svoje potražnice službi koja se bavi neuručivim pošiljkama.

2. Potražnice se rješavaju sukladno uvjetima propisanim u Pravilnicima.

3. Postupak sa potražnicama je besplatan. Međutim, ako se zahtijeva korištenje usluge EMS, dopunski troškovi padaju u načelu na teret podnositelja takvog zahtjeva.

Članak 18.

Carinska kontrola. Carinske i druge dažbine

1. Poštanske uprave zemlje podrijetla i odredišne zemlje ovlaštene su da, prema zakonodavstvu tih zemalja, podnose pošiljke na carinski pregled.

2. Za pošiljke podnijete na carinsku kontrolu može se naplatiti poštarina za podnošenje carini, čiji je indikativni iznos utvrđen u Pravilnicima. Ova poštarina se naplaćuje samo za podnošenje carini i carinjenje pošiljki koje su opterećene carinskim dažbinama ili svakom drugom dažbinom iste prirode.

3. Poštanske uprave koje imaju ovlaštenje da obavljaju carinjenje u ime klijenata, mogu da naplate od klijenata carinske dažbine utemeljene na stvarnim troškovima postupka carinjenja.
4. Poštanske uprave su ovlaštene da naplate od pošiljatelja ili od primaltelja pošiljki, prema slučaju, carinske i sve druge eventualne dažbine.

Članak 19.

Razmjena zatvorenih zaključaka sa vojnim osobama

1. Zatvoreni pismonosni zaključci se mogu razmjenjivati posredovanjem suvozemnih, pomorskih ili zračnih službi drugih zemalja:
  - 1.1. između pošta jedne od zemalja članica i zapovjednika postrojbi stavljenih na raspolaganje Organizaciji Ujedinjenih naroda;
  - 1.2. između zapovjednika ovih postrojbi;
  - 1.3. između pošta jedne od zemalja članica i zapovjednika pomorskih, zračnih ili postrojbi, ratnih brodova ili vojnih zrakoplova te iste zemlje, stacioniranih u inozemstvu;
  - 1.4. između zapovjednika pomorskih, zračnih ili postrojbi, ratnih brodova ili vojnih zrakoplova iste zemlje.
2. Pismonosne pošiljke sadržane u zaključcima predviđenim pod 1. moraju biti upućene isključivo na adresu ili potjecati od članova postrojbi ili glavnih stožera i posada brodova ili zrakoplova za koje zaključci glase ili koji ih otpremaju. Poštarinu i uvjete otpreme koji se na njih primjenjuju određuje, prema svojim pravilima, poštanska uprava zemlje koja je stavila na raspolaganje postrojbu ili kojoj pripadaju brodovi ili zrakoplovi.
3. Osim u slučaju posebitog sporazuma, poštanska uprava zemlje koja je stavila na raspolaganje postrojbu ili kojoj pripadaju ratni brodovi ili vojni zrakoplovi dužuje odgovarajućim upravama tranzitne troškove za zaključke, terminalne troškove i troškove zračnog prijevoza.

Članak 20.

Standardi i ciljevi kvalitete usluga

1. Uprave moraju da utvrde i objave standarde i ciljeve kvalitete usluga glede roka dostave za svoje pismonosne pošiljke i pakete u dolazu.
2. Ovi standardi i ciljevi kvalitete usluga, uvećani za vrijeme koje je normalno potrebno za carinjenje, ne smiju biti nepovoljniji od onih koje uprave primjenjuju na slične pošiljke u svom unutarnjem prometu.
3. Uprave podrijetla moraju također da utvrde i objave standarde kvalitete usluga od prijema do uručjenja (s kraja na kraj) za prioritete i zrakoplovne pismonosne pošiljke, kao i pakete i ekonomske/površinske pakete.
4. Poštanske uprave moraju pratiti primjenu standarda kvalitete usluga.

Glava 2. ODGOVORNOST

Članak 21. Odgovornost poštanskih uprava. Odšteta

1. Opće odredbe

1.1. Osim u slučajevima predviđenim u članku 22, poštanske uprave su odgovorne:

1.1.1. za gubitak, orobljenje ili oštećenje preporučenih pošiljki, običnih paketa i pošiljki sa označenom vrijednošću;

1.1.2. za gubitak pošiljki sa potvrđenim uručenjem;

1.1.3. za vraćanje paketa za koji nije dat razlog za neuručenje.

1.2 Poštanske uprave ne snose odgovornost za pošiljke koje nisu obuhvaćene pod točkama 1.1.1. i 1.1.2.

1.3. U svim ostalim slučajevima koji nisu obuhvaćeni ovom konvencijom, poštanske uprave nisu odgovorne.

1.4. Kada je gubitak, potpuno orobljenje ili potpuno oštećenje preporučene pošiljke, običnog paketa ili pošiljke sa označenom vrijednošću rezultat slučaja više sile koji ne daje pravo na obeštećenje, pošiljatelj ima pravo na povraćaj naplaćene poštarine, izuzev poštarina za osiguranje.

1.5. Iznosi koje treba isplatiti kao naknadu ne mogu biti viši od iznosa naznačenih u Pravilniku o pismonosnim pošiljkama u Pravilniku o poštanskim paketima.

1.6. U slučajevima utvrđene odgovornosti, neizravna šteta ili nerealizirana dobit ne uzimaju se u obzir prilikom određivanja iznosa obeštećenja koji treba isplatiti.

1.7. Sve odredbe koje se odnose na odgovornost poštanskih uprava moraju biti precizne, obvezujuće i sveobuhvatne. Odgovornost poštanskih uprava je isključena u svim slučajevima izvan domena utvrđenih Konvencijom i pravilnicima, čak i u slučaju grube greške.

2. Preporučene pošiljke

2.1. U slučaju gubitka, potpunog orobljenja ili potpunog oštećenja preporučene pošiljke, pošiljatelj ima pravo na odštetu utvrđenu Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama. Ako pošiljatelj zahtijeva iznos manji od iznosa utvrđenog Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama, uprave mogu da plate ovaj manji iznos i da na toj osnovi budu obeštećene od drugih eventualno umiješanih uprava.

2.2. U slučaju djelimičnog orobljenja ili djelimičnog oštećenja preporučene pošiljke, pošiljatelj ima pravo na odštetu koja odgovara, u načelu, stvarnom iznosu orobljenja ili oštećenja.

3. Pošiljke sa potvrđenim uručenjem

3.1. U slučaju gubitka, potpunog orobljenja ili potpunog oštećenja pošiljke sa potvrđenim uručenjem, pošiljatelj ima pravo samo na povraćaj naplaćene poštarine.

4. Obični paketi

4.1. U slučaju gubitka, potpunog orobljenja ili potpunog oštećenja običnog paketa, pošiljatelj ima pravo na odštetu utvrđenu Pravilnikom o poštanskim paketima. Ako pošiljatelj potražuje iznos koji je manji od iznosa predviđenog u Pravilniku o poštanskim paketima, poštanske uprave imaju mogućnost da isplate ovaj manji iznos i da na toj osnovi budu obeštećene od drugih eventualno umiješanih uprava.

4.2. U slučaju djelimičnog orobljenja ili djelimičnog oštećenja običnog paketa, pošiljatelj ima pravo na odštetu koja u načelu odgovara stvarnom iznosu orobljenja ili oštećenja.

4.3. Poštanske uprave se mogu dogovoriti da u svojim međusobnim odnosima primjenjuju iznos po paketu utvrđen Pravilnikom o poštanskim paketima, bez obzira na masu paketa.

5. Pošiljke sa označenom vrijednošću

5.1. U slučaju gubitka, potpunog orobljenja ili potpunog oštećenja pošiljke sa označenom vrijednošću, pošiljatelj ima pravo na odštetu koja, u načelu, odgovara iznosu označene vrednosti u DTS.

5.2. U slučaju djelimičnog orobljenja ili djelimičnog oštećenja pošiljke sa označenom vrednošću, pošiljatelj ima pravo na odštetu koja, u načelu, odgovara stvarnom iznosu orobljenja ili oštećenja. Ona ipak ni u kom slučaju ne može prijeći iznos označene vrijednosti u DTS.

6. U slučajevima predviđenim pod 4. i 5., odšteta se izračunava po tržišnoj cijeni, preračunatoj u DTS, predmeta ili robe iste vrste, u mjestu i u vrijeme kada je pošiljka primljena na otpremu. U nedostatku tržišne cijene, odšteta se izračunava prema redovitoj vrijednosti predmeta ili robe, procijenjenih na istim osnovama.

7. Kada se odšteta duguje zbog gubitka, potpunog orobljenja ili potpunog oštećenja preporučene pošiljke, običnog paketa ili pošiljke sa označenom vrijednošću, pošiljatelj ili primatelj, prema slučaju, ima pravo, pored toga, na povraćaj naplaćene poštarine i dažbina, izuzev poštarine za preporuku ili označenu vrijednost. Isto važi i za preporučene pošiljke, obične pakete ili pošiljke sa označenom vrijednošću koje je primatelj odbio zbog njihovog lošeg stanja, ako se ono može pripisati poštanskoj službi i uključuje njenu odgovornost.

8. Protivno odredbama predviđenim pod 2, 4 i 5, primatelj ima pravo na odštetu poslije preuzimanja preporučene pošiljke, običnog paketa ili pošiljke sa označenom vrijednošću, koji su bili orobljeni ili oštećeni.

9. Poštanska uprava podrijetla može da isplati pošiljateljima u svojoj zemlji odštetu predviđenu njenim unutarnjim propisima za preporučene pošiljke i pakete bez označene vrijednosti, pod uvjetom da ne bude manja od one koja je utvrđena pod 2.1. i 4.1. To isto važi i za određenu poštansku upravu, kada se odšteta isplaćuje primatelju. Iznosi utvrđeni pod 2.1. i 4.1. ipak će se primjenjivati:

9.1. u slučaju zahtjeva protiv odgovorne uprave; ili

9.2. ako se pošiljatelj odrekne svojih prava u korist primatelja i obratno.

10. Ne mogu se staviti nikakve rezerve na isplatu odštete poštanskim upravama iz ovog članka, osim na temelju bilateralnog ugovora.

Članak 22.

Nepostojanje odgovornosti poštanskih uprava

1. Poštanske uprave prestaju da budu odgovorne za preporučene pošiljke, pošiljke sa potvrđenim uručenjem, pakete i pošiljke sa označenom vrijednošću čije su uručenje izvršile pod uvjetima utvrđenim u njihovim propisima za pošiljke iste vrste. Odgovornost ipak postoji:

1.1. kada se orobljenje ili oštećenje utvrdi bilo prije uručenja, bilo u tijeku uručenja pošiljke;

1.2. kada, ukoliko to unutarnji propisi dozvoljavaju, primatelj, ili pošiljatelj ako se pošiljka vraća u mjesto podrijetla, stavi primjedbe prilikom preuzimanja orobljene ili oštećene pošiljke;

1.3. kada je, ukoliko to unutarnji propisi dozvoljavaju, preporučena pošiljka dostavljena u poštanski kovčević, a primatelj izjavi u potražnom postupku da je nije primio;

1.4. kada primatelj ili, u slučaju vraćanja u mjesto podrijetla, pošiljatelj paketa ili pošiljke sa označenom vrijednošću, i pored propisno potvrđenog uručenja, bez odlaganja izjavi upravi koja mu je pošiljku uručila da je utvrdio štetu; on mora da podnese dokaz da orobljenje ili oštećenje nije nastalo poslije uručenja. Termin "bez odlaganja" se primjenjuje sukladno unutarnjem zakonodavstvu.

2. Poštanske uprave nisu odgovorne:

2.1. u slučaju više sile, uz rezervu članka 13.6.9;

2.2. kada ne mogu da pruže podatke o pošiljkama zbog toga što su službena dokumenta uništena usljed više sile, ako njihova odgovornost nije na drugi način dokazana;

2.3. kada je šteta nastala zbog greške ili nehata pošiljatelja ili proizilazi iz prirode sadržine pošiljke;

2.4. kada se radi o pošiljkama čija sadržina pada pod udar zabrana predviđenih u članku 15;

2.5. u slučaju zapljene na temelju zakonodavstva određiše zemlje, prema obavijesti uprave te zemlje;

2.6. kada se radi o pošiljkama sa označenom vrijednošću, na kojima je lažno označena viša vrijednost od stvarne vrijednosti sadržine;

2.7. kada pošiljatelj nije podnio nikakvu potražnicu u roku od šest mjeseci, računajući od narednog dana poslije predaje pošiljke;

2.8. kada se radi o paketima ratnih zarobljenika i interniranih civilnih osoba;

2.9. kada postoji sumnja da je pošiljatelj lažno postupao sa ciljem da dobije naknadu.

3. Poštanske uprave ne preuzimaju nikakvu odgovornost za carinske deklaracije, bez obzira na oblik u kome su sastavljene, i za odluke carinskih tijela donijete prilikom pregleda pošiljki podnijetih na carinsku kontrolu.

Članak 23. Odgovornost pošiljatelja

1. Pošiljatelj pošiljke je odgovoran za povrede radnika pošte i za sve štete prouzrokovane na drugim poštanskim pošiljkama kao i na poštanskoj opremi, slanjem predmeta nedozvoljenih za prijenos ili nepoštivanjem uvjeta za prijem.
2. U slučaju štete prouzrokovane na drugim poštanskim pošiljkama, pošiljatelj je odgovoran za svaku oštećenu pošiljku u istim granicama kao i poštanske uprave.
3. Pošiljatelj ostaje odgovoran čak i ako pošta primi takvu pošiljku.
4. Međutim, kada je pošiljatelj poštivao uvjete kod predaje pošiljke, on nije odgovoran ako je bilo greške ili nehata poštanskih uprava ili prijevoznika u tijeku obrade pošiljke nakon prijema.

Članak 24. Plaćanje odštete

1. Zadržavajući pravo podnošenja zahtjeva protiv odgovorne uprave, obveza plaćanja odštete i vraćanja poštarine i dažbina pada na teret, prema slučaju, na upravu podrijetla ili na određenu upravu.
2. Pošiljatelj može da se odrekne svojih prava na odštetu u korist primatelja i obrnuto, primatelj može da se odrekne svojih prava u korist pošiljatelja. Pošiljatelj ili primatelj mogu ovlastiti treću osobu da primi odštetu, ako unutarnje zakonodavstvo to dozvoljava.

Članak 25. Eventualni povraćaj odštete od pošiljatelja ili primatelja

1. Ako se, poslije isplaćene odštete, pronađe preporučena pošiljka, paket ili pošiljka sa označenom vrijednošću ili dio pošiljke, koji su ranije smatrani izgubljenim, pošiljatelj ili, prema slučaju, primatelj se obavještava da mu je pošiljka na raspolaganju u roku od tri mjeseca, ako vrati iznos plaćene odštete. On se istovremeno pita kome pošiljka treba da bude uručena. U slučaju odbijanja ili izostajanja odgovora u datom roku, isti se postupak sprovodi prema primatelju ili pošiljatelju, prema slučaju, dajući mu isti rok za odgovor.
2. Ako pošiljatelj ili primatelj odbiju da preuzmu pošiljku ili ne odgovore u roku propisanom u stavku 1, ona postaje svojina uprave ili, ako je takav slučaj, uprava koje su platile štetu.
3. U slučaju da se naknadno pronađe pošiljka sa označenom vrijednošću, za čiju se sadržinu ispostavi da je niže vrijednosti od isplaćene odštete, pošiljatelj ili primatelj, prema slučaju, mora vratiti iznos te odštete uz uručenje pošiljke, što nema utjecaja na posljedice koje proizlaze iz lažnog označavanja vrijednosti.

Članak 26. Reciprocitet koji se primjenjuje na rezerve u pogledu odgovornosti

1. Bez obzira na odredbe članaka 22. do 25, svaka zemlja članica koja zadržava pravo da ne plati odštetu po osnovu odgovornosti, nema pravo da bude obeštećena od druge zemlje članice koja prihvata odgovornost po odredbama navedenih članaka.

Glava 3. POSEBITE ODREDBE O PISMONOSNIM POŠILJKAMA

Članak 27.

Predaja pismonosnih pošiljki u inozemstvu

1. Nijedna zemlja članica nije dužna da otprema niti da uručuje primateljima pismonosne pošiljke koje pošiljatelji, nastanjeni na njenom teritoriju, predaju na otpremu ili daju da se predaju na otpremu u stranoj zemlji, a u cilju korištenja povoljnih uvjeta u pogledu tarifa koje se tamo primjenjuju.
2. Odredbe predviđene pod 1. primjenjuju se podjednako na pismonosne pošiljke pripremljene u zemlji u kojoj živi pošiljatelj, pa zatim prenijete preko granice, kao i na pismonosne pošiljke pripremljene u nekoj stranoj zemlji.
3. Odredišna uprava ima pravo da traži od pošiljatelja i, ako to ne učini, onda od prijemne uprave, plaćanje unutarnje tarife. Ako ni pošiljatelj ni prijemna uprava ne prihvate da plate tu tarifu u roku koji je odredila odredišna uprava, ona može ili da vrati pošiljke prijemnoj upravi uz pravo da joj budu nadoknađeni troškovi vraćanja, ili da sa njima postupa sukladno svojem zakonodavstvu.
4. Nijedna zemlja članica nije dužna da otprema niti da uručuje primateljima pismonosne pošiljke koje su pošiljatelji predali ili dali da se predaju u velikoj količini u nekoj drugoj zemlji, a ne u onoj u kojoj borave, ako je iznos terminalnih troškova za naplatu niži od iznosa koji bi bio naplaćen da su pošiljke bile predate u zemlji boravišta pošiljatelja. Odredišna uprava ima pravo da od prijemne uprave traži plaćanje nadoknade srazmjerno učinjenim troškovima, čiji iznos ne može biti viši od najvišeg iznosa izračunatog na osnovu slijedeće dvije formule: ili 80% od unutarnje tarife koja se primjenjuje na odgovarajuće pošiljke, ili 0,14 DTS po pošiljci, plus 1 DTS po kilogramu. Ako prijemna uprava ne prihvati da plati traženi iznos u roku koji je odredila odredišna uprava, ova može ili da vrati pošiljke prijemnoj upravi, uz pravo da joj budu nadoknađeni troškovi vraćanja, ili da sa njima postupa sukladno svojem zakonodavstvu.

TREĆI DIO - NADOKNADA

Glava 1. POSEBITE ODREDBE O PISMONOSNIM POŠILJKAMA

Članak 28.

Terminalni troškovi. Opće odredbe

1. Uz rezervu izuzetaka utvrđenih u Pravilnicima, svaka uprava koja od druge uprave prima pismonosne pošiljke, ima pravo da od otpremne uprave naplati naknadu za troškove koje joj prouzrokuje primljena međunarodna pošta.
2. U cilju primjene odredbi o plaćanju terminalnih troškova, poštanske uprave su razvrstane kao zemlje i teritorij u ciljnom sustavu ili zemlje koje imaju pravo da budu u tranzicionom sustavu, suglasno spisku koji je u toj svrsi sačinio Kongres u Rezoluciji C 12/2004. U odredbama o terminalnim troškovima, i zemlje i teritorij pominju se kao zemlje.
3. Odredbe ove konvencije o plaćanju terminalnih troškova predstavljaju prijelazne mjere ka usvajanju sustava plaćanja koji je specifičan za svaku zemlju.
4. Pristup unutarnjem režimu
- 4.1. Svaka uprava stavlja na raspolaganje drugim upravama sve tarife i uvjete koje nudi u svom unutarnjem prometu, pod jednakim uvjetima, svojim nacionalnim klijentima.

- 4.2. Otpremna uprava može, pod sličnim uvjetima, da traži od uprave zemlje u ciljnom sustavu da koristi iste uvjete koje je ova druga uprava predvidjela svojim nacionalnim klijentima za odgovarajuće pošiljke.
- 4.3. Uprave zemalja u tranzicionom sustavu treba da objave da li dozvoljavaju pristup uvjetima navedenim pod 4.1.
- 4.3.1. Kada uprava jedne zemlje u tranzicionom sustavu izjavi da dozvoljava pristup uvjetima koje ona daje u svom unutarnjem režimu, ova dozvola se primjenjuje na sve uprave Saveza bez diskriminacije.
- 4.4. Odredišna uprava odlučuje da li je uprava podrijetla ispunila uvjete pristupa u njen unutarnji režim.
5. Stope terminalnih troškova za pošiljke u velikom broju ne treba da budu više od najpovoljnijih stopa koje primjenjuje odredišna uprava na temelju bilateralnih ili multilateralnih aranžmana o terminalnim troškovima. Odredišna uprava odlučuje da li je uprava podrijetla ispunila uvjete pristupa.
6. Naknade terminalnih troškova zasnivaju se na kvaliteti usluga u odredišnoj zemlji. Stoga je Vijeće za poštansku eksploataciju ovlašteno da izmijeni naknade u člancima 29. i 30, kako bi podstakao učešće u sustavima praćenja kvalitete usluga i nagradio uprave koje su postigle svoje ciljeve kvalitete usluga. Vijeće za poštansku eksploataciju također može utvrditi visinu kazni koje se plaćaju u slučaju nedovoljne kvalitete usluga, ali ne može lišiti uprave minimalnih naknada shodno člancima 29. i 30.
7. Svaka uprava se može odreći u potpunosti ili djelimice naknade predviđene pod 1.
8. Zainteresirane uprave mogu, na temelju bilateralnog ili multilateralnog sporazuma, primjenjivati druge sustave naknade za plaćanje računa terminalnih troškova.

Članak 29.

Terminalni troškovi. Odredbe koje se primjenjuju na razmjenu između zemalja u ciljnom sustavu

1. Naknada za pismonosne pošiljke, uključujući i pošiljke u velikom broju, izuzev M vreća, utvrđena je primjenom stopa po pošiljci i po kilogramu, koje odražavaju troškove prerade u odredišnoj zemlji; ovi troškovi treba da su u svezi sa unutarnjim tarifama. Izračunavanje stopa se vrši prema uvjetima predviđenim u Pravilniku o pismonosnim pošiljkama.
2. Stope po pošiljci i po kilogramu izračunavaju se na bazi procentualnog iznosa poštarine za prioritarno pismo od 20 grama iz unutarnjeg režima, koji je:
- 2.1. za 2006. godinu: 62%;
- 2.2. za 2007. godinu: 64%;
- 2.3. za 2008. godinu: 66%;
- 2.4. za 2009. godinu: 68%.
3. Primijenjene stope ne mogu biti više od slijedećih iznosa:
- 3.1. za 2006. godinu 0,226 DTS po pošiljci i 1,768 DTS po kilogramu;
- 3.2. za 2007. godinu 0,231 DTS po pošiljci i 1,812 DTS po kilogramu;
- 3.3. za 2008. godinu 0,237 DTS po pošiljci i 1,858 DTS po kilogramu;

3.4. za 2009. godinu 0,243 DTS po pošiljci i 1,904 DTS po kilogramu.

4. Za razdoblje od 2006. do 2009. godine primijenjene stope neće moći da budu niže od 0,147 DTS po pošiljci i 1,491 DTS po kilogramu. Pod uvjetom da uvećane stope ne prijelaze 100% poštarine za prioritetno pismo od 20 grama iz unutarnjeg režima određene zemlje, minimalne stope se povećavaju do slijedećih iznosa:

4.1. za 2006. godinu 0,151 DTS po pošiljci i 1,536 DTS po kilogramu;

4.2. za 2007. godinu 0,154 DTS po pošiljci i 1,566 DTS po kilogramu;

4.3. za 2008. godinu 0,158 DTS po pošiljci i 1,598 DTS po kilogramu;

4.4. za 2009. godinu 0,161 DTS po pošiljci i 1,630 DTS po kilogramu.

5. Za M vreće, stopa za primjenu iznosi 0,793 DTS po kilogramu.

5.1. M vreće ispod 5 kilograma smatraju se kao da imaju 5 kilograma, kod naknade terminalnih troškova.

6. Za preporučene pošiljke plaća se dopunska naknada od 0,5 DTS po pošiljci, a za pošiljke sa označenom vrijednošću dopunska naknada od 1 DTS po pošiljci.

7. Odredbe predviđene između zemalja u ciljnom sustavu primjenjuju se na svaku zemlju u tranzicionom sustavu koja izjavi da želi da se pridruži zemljama u ciljnom sustavu. Vijeće za poštansku eksploataciju može utvrditi prijelazne mjere u Pravilniku o pismonosnim pošiljkama.

8. Na ovaj članak se ne mogu staviti nikakve rezerve, osim unutar bilateralnog sporazuma.

Članak 30.

Terminalni troškovi. Odredbe koje se primjenjuju na tijekove pošiljki za zemlje, iz zemalja i između zemalja u tranzicionom sustavu

1. Naknada

1.1. Naknada za pismonosne pošiljke, izuzev M vreća, iznosi 0,147 DTS po pošiljci i 1,491 DTS po kilogramu.

1.1.1. Na tijekove ispod 100 tona pošte godišnje, umjesto ove dvije komponente primjenjuje se ukupna stopa od 3,727 DTS po kilogramu na bazi svjetskog prosjeka od 15,21 pošiljki po kilogramu.

1.1.2. Na tijekove preko 100 tona pošte godišnje, primjenjuje se ukupna stopa od 3,727 DTS po kilogramu ukoliko ni odredišna uprava niti uprava podrijetla ne zatraži reviziju stope na bazi stvarnog broja pošiljki po kilogramu na određenoj relaciji. Pored toga, ova stopa se primjenjuje kada se utvrdi da je stvarni broj pošiljki po kilogramu između 13 i 17.

1.1.3. Kada jedna od zainteresiranih uprava zatraži primjenu stvarnog broja pošiljki po kilogramu, naknada koja se primjenjuje na određenoj relaciji obračunava se prema mehanizmu revizije koji je utvrđen Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama.

1.1.4. Reviziju u smislu sniženja ukupne stope u 1.1.2. ne može izvršiti zemlja u ciljnom sustavu prema zemlji u tranzicionom sustavu osim ako ova druga to od nje ne zatraži.

1.2. Za M vreće primjenjuje se stopa od 0,793 DTS po kilogramu.

1.2.1. M vreće ispod 5 kilograma smatraju se kao da imaju 5 kilograma, kod naknade terminalnih troškova.

1.3. Za preporučene pošiljke plaća se dopunska naknada od 0,5 DTS po kilogramu, a za pošiljke sa označenom vrijednošću dopunska naknada od 1 DTS po kilogramu.

2. Mehanizam za usklađivanje sustava

2.1. Kada jedna uprava u ciljnom sustavu, koja u jednom tijeku prima više od 50 tona pošte godišnje, utvrdi da godišnja masa tog tijeka prijelazi prag izračunat prema uvjetima utvrđenim Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama, ona može da primijeni na višak pošiljki preko tog praga sustav naknade predviđen u članku 29, pod uvjetom da nije primijenila mehanizam revizije.

2.2. Kada jedna uprava u tranzicionom sustavu, koja u jednom tijeku prima više od 50 tona pošte godišnje iz druge zemlje u tranzicionom sustavu, utvrdi da godišnja masa tog tijeka prijelazi prag izračunat prema uvjetima utvrđenim Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama, ona može da primijeni na višak pošiljki preko tog praga sustava naknade predviđen u članku 31, pod uvjetom da nije primijenila mehanizam revizije.

3. Pošiljke u velikom broju

3.1. Naknada za pošiljke u velikom broju koje se otpremaju zemljama u ciljnom sustavu se utvrđuje primjenom stopa po pošiljci i po kilogramu, predviđenih u članku 29.

3.2. Uprave u tranzicionom sustavu mogu za primljene pošiljke u velikom broju tražiti naknadu od 0,147 DTS po pošiljci i 1,491 DTS po kilogramu.

4. Na ovaj članak se ne mogu staviti nikakve rezerve, osim unutar bilateralnog sporazuma.

Članak 31. Fond za kvalitetu usluga

1. Terminalni troškovi, osim za M vreće i pošiljke u velikom broju, koje sve zemlje i teritorij plaćaju zemljama koje je Ekonomsko i socijalno vijeće (ECOSOC) svrstalo u kategoriju najnerazvijenijih zemalja, uvećani su za 16,5% stope od 3,727 DTS po kilogramu iz članka 30. u korist Fonda za kvalitetu usluga radi poboljšanja kvalitete usluga u najnerazvijenijim zemljama. Takva plaćanja se ne vrše između najnerazvijenijih zemalja.

2. Zemlje članice UPU i teritorij unutar Saveza mogu podnijeti osnovani zahtjev Upravnom vijeću da njihove zemlje ili teritorij imaju potrebu za dodanim izvorima financiranja. Zemlje svrstane u kategoriju MCARB 1 (bivše zemlje u razvitku) mogu se obratiti Upravnom vijeću s molbom da im se odobre sredstva iz Fonda za kvalitetu usluga pod istim uvjetima kao i za najnerazvijenije zemlje. Pored toga, zemlje koje po klasifikaciji UNDP spadaju u kategoriju zemalja sa čistim doprinosom mogu da se obrate Upravnom vijeću s molbom da im se odobre sredstva iz Fonda za kvalitetu usluga pod istim uvjetima kao i za zemlje iz kategorije MCARB 1. Zahtjevi koji se prihvate na temelju ovog članka počinju da se primjenjuju od prvog dana u kalendarskoj godini koja slijedi poslije odluke Upravnog vijeća. Upravno vijeće procjenjuje svaki takav zahtjev i donosi odluku, prema strogim kriterijumima, o tome da li se neka zemlja može ili ne može smatrati najnerazvijenijom zemljom ili zemljom iz kategorije MCARB 1, već prema slučaju, kada se radi o Fondu za kvalitetu usluga. Upravno vijeće vrši svake godine reviziju i ažuriranje podataka u spisku zemalja članica UPU i teritorij unutar Saveza.

3. Terminalni troškovi, osim za M vreće i pošiljke u velikom broju, zemlje i teritorij koje je Kongres u svrhu naknade terminalnih troškova svrstao u kategoriju industrijski razvijenih zemalja, plaćaju zemljama i teritoriju koje po klasifikaciji Programa za razvitak Ujedinjenih naroda (UNDP) spadaju u kategoriju

MCARB 1 zemalja, a nisu najnerazvijenije zemlje, uvećani su za 8% stope od 3,727 DTS po kilogramu iz članka 30 u korist Fonda za kvalitetu usluga radi poboljšanja kvalitete usluga u zemljama iz kategorije MCARB 1 koje nisu najnerazvijenije zemlje.

4. Terminalni troškovi, osim za M vreće i pošiljke u velikom broju, zemlje i teritorij koje je Kongres u svrhu naknade terminalnih troškova svrstao u kategoriju industrijski razvijenih zemalja, plaćaju zemljama i teritoriju koje je isti Kongres svrstao u kategoriju zemalja u razvitku a ne pripadaju zemljama pomenutim pod 1. i 2, uvećani su za 1% stope od 3,727 DTS po kilogramu iz članka 30. u korist Fonda za kvalitetu usluga radi poboljšanja kvalitete usluga.

5. Zemlje i teritorij iz kategorije MCARB 1 mogu u cilju poboljšanja kvalitete svojih usluga koristiti regionalne ili multinacionalne projekte namijenjene najnerazvijenijim zemljama i zemljama sa niskim dohotkom. Od ovih projekata mogu imati izravnu korist sve zemlje koje sudjeluju u financiranju projekata preko Fonda za kvalitetu usluga.

6. Regionalni projekti treba posebno da doprinesu realiziranju programa UPU za poboljšanje kvalitete usluga i uvođenju analitičkog sustava obračuna u zemljama u razvitku. Vijeće za poštansku eksploataciju će usvojiti, najkasnije 2006. godine, procedure za financiranje ovih projekata.

Članak 32. Tranziti troškovi

1. Za zatvorene zaključke i pošiljke u otvorenom tranzitu koji se razmjenjuju između dvije uprave ili između dvije pošte iste zemlje posredovanjem službi jedne ili više dugih uprava (treće službe), plaćaju se tranzitni troškovi. Oni predstavljaju naknadu za usluge suvozemnog, pomorskog i zračnog tranzita.

Glava 2. OSTALE ODREDBE

Članak 33. Osnove stope i odredbe koje se odnose na troškove zračnog prijevoza

1. Osnovnu stopu koja se primjenjuje za plaćanje računa između uprava za zračni prijevoz usvaja Vijeće za poštansku eksploataciju. Nju izračunava Međunarodni biro, prema formuli utvrđenoj Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama.

2. Izračunavanje troškova zračnog prijevoza zatvorenih zaključaka, prioriternih pošiljki, zrakoplovnih pošiljki i zrakoplovnih paketa u otvorenom tranzitu, kao i način obračunavanja koji se na to odnosi, propisuje Pravilnik o pismonosnim pošiljkama i Pravilnik o poštanskim paketima.

3. Prometni troškovi za cjelokupan zračni prijevoz:

3.1. kada se radi o zatvorenim zaključcima, padaju na teret uprave zemlje podrijetla, uključujući i slučajeve kada se ti zaključci otpremaju u tranzitu preko jedne ili više posredujućih uprava;

3.2. kada se radi o prioriternim pošiljkama i zrakoplovnim pošiljkama u otvorenom tranzitu, uključujući i pogrešno otpremljene pošiljke, padaju na teret uprave koja otprema pošiljke nekoj drugoj upravi.

4. Ova se ista pravila primjenjuju na pošiljke oslobođene suvozemnih i pomorskih tranzitnih troškova, ako se otpremaju zrakoplovom.

5. Svaka odredišna uprava, koja osigurava zračni prijevoz međunarodnih pošiljki unutar svoje zemlje, ima pravo da joj se nadoknade dodani troškovi koje prouzrokuje ovaj prijevoz, pod uvjetom da srednja ponderisana razdaljina pređenih rastojanja bude veća od 300 kilometara. Vijeće za poštansku eksploataciju

može srednju ponderisanu razdaljinu zamijeniti nekim drugim odgovarajućim kriterijumom. Osim u slučaju sporazuma o besplatnom prijevozu, troškovi moraju biti isti za sve prioritetne zaključke i zrakoplovne zaključke podrijetlom iz inozemstva, bez obzira da li se ti zaključci nadošilju ili ne nadošilju zračnim putem.

6. Međutim, kada je naknada terminalnih troškova, koju naplaćuje odredišna uprava, utemeljena isključivo na stvarnim troškovima ili na tarifama u unutarnjem prometu, ne vrši se nikakva dodana naknada za troškove unutarnjeg zračnog prijevoza.

7. Odredišna uprava isključuje, kod izračunavanja srednjeg ponderisanog rastojanja, masu svih zaključaka za koje je izračunavanje naknade terminalnih troškova utemeljena isključivo na stvarnim troškovima ili na tarifama u unutarnjem prometu odredišnje uprave.

Članak 34.

Dijelovi poštarine za suhozemni i pomorski prijevoz poštanskih paketa

1. Paketi koji se razmjenjuju između dvije poštanske uprave podliježu dijelovima poštarine za suhozemni prijenos u dolazu, koji se izračunavaju kombiniranjem osnovne stope po paketu i osnovne stope po kilogramu, utvrđenih Pravilnikom.

1.1. Imajući u vidu gore navedene osnovne stope, poštanske uprave mogu, također, biti ovlaštene da potražuju dodane dijelove poštarine po paketu i po kilogramu sukladno pravilima utvrđenim Pravilnikom.

1.2. Dijelovi poštarine navedeni pod 1. i 1.1. padaju na teret uprave zemlje podrijetla, osim ako Pravilnik o poštanskim paketima ne predviđa odstupanja od ovog načela.

1.3. Dijelovi poštarine za suvozemni prijenos u dolazu moraju biti jedinstveni za cijeli teritorij svake zemlje.

2. Paketi koji se razmjenjuju između dvije uprave ili između dvije pošte iste zemlje, posredstvom površinskih službi jedne ili više drugih uprava, podliježu, u korist zemalja čije službe sudjeluju u suhozemnom prijenosu, plaćanju dijelova poštarine za suhozemni tranzit, utvrđenih Pravilnikom prema stopi rastojanja.

2.1. Za pakete u otvorenom tranzitu, posredujuće uprave su ovlaštene da potražuju paušalni dio poštarine po pošiljci, utvrđen Pravilnikom.

2.2. Dijelovi poštarine za suvozemni tranzit padaju na teret uprave zemlje podrijetla, osim ako Pravilnik o poštanskim paketima ne predviđa odstupanja od ovog načela.

3. Svaka zemlja, čije službe sudjeluju u pomorskom prijevozu paketa, ovlaštena je da potražuje dijelove poštarine za pomorski prijevoz. Ovi dijelovi poštarine padaju na teret uprave zemlje podrijetla, osim ako Pravilnik o poštanskim paketima ne predviđa odstupanje od ovog načela.

3.1. Za svaku korištenu pomorsku službu, dio poštarine za pomorski prijevoz određuje Pravilnik o poštanskim paketima, prema stopi rastojanja.

3.2. Poštanske uprave mogu da povećaju najviše do 50% dio poštarine za pomorski prijevoz obračunate sukladno 3.1. S druge strane, one mogu da ga smanje po svojoj želji.

Članak 35.

Mjerodavnosti Vijeća za poštansku eksploataciju u utvrđivanju poštarina i dažbina

1. Vijeće za poštansku eksploataciju je ovlašteno da utvrdi slijedeću poštarinu i dijelove poštarine koji padaju na teret poštanskih uprava, sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom:

1.1. tranzitne troškove za preradu i prijevoz pismonosnih zaključaka preko jedne ili više posredujućih zemalja;

1.2. osnovne stope i troškove zračnog prijevoza za prijevoz zaključaka zračnim putem;

1.3. dijelove poštarine za suhozemni prijevoz u dolazu za preradu paketa u dolazu;

1.4. dijelove poštarine za suhozemni tranzit za preradu i prijevoz paketa preko neke posredujuće zemlje;

1.5. dijelove poštarine za pomorski prijevoz za prijevoz paketa pomorskim putem.

2. Svaka izmjena koja se vrši sukladno metodologiji koja osigurava pravičnu naknadu upravama koje pružaju usluge, mora biti utemeljena na pouzdanim i reprezentativnim ekonomskim i finansijskim podacima. Svaka usvojena izmjena stupa na snagu onog dana kojeg odredi Vijeće za poštansku eksploataciju.

ČETVRTI DIO - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Uvjeti za usvajanje prijedloga koji se odnose na Konvenciju i Pravilnike

1. Da bi prijedlozi podnijeti Kongresu, koji se odnose na ovu konvenciju, postali izvršni, mora ih usvojiti većina zemalja članica s pravom glasa koje su prisutne i koje glasaju. Najmanje polovina zemalja članica koje su zastupljene na Kongresu i koje imaju pravo glasa, mora biti prisutna u trenutku glasovanja.

2. Da bi prijedlozi koji se odnose na Pravilnik o pismonosnim pošiljkama i na Pravilnik o poštanskim paketima postali izvršni, mora ih usvojiti većina članova Vijeća za poštansku eksploataciju koji imaju pravo glasa.

3. Da bi prijedlozi podnijeti između dva Kongresa koji se odnose na ovu konvenciju i na njen Završni protokol postali izvršni, moraju dobiti:

3.1. Dvije trećine glasova, s tim da je najmanje polovina zemalja članica Saveza sa pravom glasa sudjelovala u glasovanju, kada se radi o izmjenama;

3.2. Većinu glasova, kada se radi o tumačenju odredbi.

4. Bez obzira na odredbe pod 3.1, svaka zemlja članica čije je nacionalno zakonodavstvo nepodudarno sa prijedloženom izmjenom može, u roku od devedeset dana od dana kada to saopći, dostaviti pisanu izjavu generalnom direktoru Međunarodnog biroa kojom potvrđuje da nije u mogućnosti da prihvati ovu izmjenu.

Članak 37.

Rezerve na Kongresu

1. Svaka rezerva koja nije sukladna misiji i ciljevima Saveza nije dozvoljena.

2. Opće je pravilo da svaka zemlja članica, čije stavke ne dijele ostale zemlje članice, uloži napore, u mjeri u kojoj je to moguće, da se prikloni mišljenju većine. Rezerva se može staviti samo u slučaju kada je to krajnje neophodno i kada za to postoje jaki razlozi.
3. Rezerve na bilo koji članak ove konvencije podnose se na Kongresu u formi kongresnog prijedloga napisanog na jednom od radnih jezika Međunarodnog biroa sukladno odgovarajućim odredbama Poslovnika Kongresa.
4. Da bi postala izvršna, prijedloženu rezervu mora usvojiti ista ona većina koja je potrebna za izmjenu članka na koji se ta rezerva odnosi.
5. U principu, rezerve se primjenjuju na bazi reciprociteta u odnosima između zemalja članica koje stavljaju rezerve i drugih zemalja članica.
6. Rezerve na ovu konvenciju unose se u Završni protokol ove konvencije, na temelju prijedloga koje je usvojio Kongres.

Članak 38.

Početak primjene i trajanje Konvencije

1. Ova konvencija stupa na snagu 1. siječnja 2006. godine i primjenjuje se do stupanja na snagu Akata narednog Kongresa.

U potvrdu čega, punomoćnici vlada zemalja članica su potpisali ovu konvenciju u jednom originalnom primjerku, koji se deponira kod generalnog direktora Međunarodnog biroa. Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza dostavit će po jedan njegov prepis svakoj ugovornici.

Sačinjeno u Bukureštu, 5. listopada 2004. godine.

ZAVRŠNI PROTOKOL SVJETSKE POŠTANSKE KONVENCIJE

U trenutku potpisivanja Svjetske poštanske konvencije, zaključene na današnji dan, niže potpisani punomoćnici suglasili su se o slijedećem:

Članak I

Vlasništvo nad poštanskim pošiljkama

1. Odredbe članka 5.1. i 2. se ne primjenjuju na Antigvu i Barbudu, Bahrein, Barbados, Belize, Botsvanu, Brunej Darusalam, Kanadu, Hong-Kong, Kinu, Dominiku, Egipat, Fidi, Gambiju, Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske, prekomorski teritorij koji ovisi od Ujedinjene Kraljevine, Grenadu, Gijanu, Irsku, Jamajku, Keniju, Kiribati, Kuvajt, Lesoto, Malavi, Maleziju, Mauricijus, Nauru, Novi Zeland, Nigeriju, Papuu - Novu Gvineju, Sveti Kristof i Nevis, Svetu Luciju, Sveti Vinsent i Grenadine, Samou, Sejšele, Sijera Leone, Singapur, Salomonska Ostrva, Svaziland, Tanzaniju (Ujedinjena Rep.), Trinidad i Tobago, Tuvalu, Vanautu i Zambiju.

2. Članci 5.1. i 2. se isto tako ne primjenjuju na Austriju, Dansku i Iran (Islamska Rep.), čije zakonodavstvo ne dozvoljava povlačenje ili izmjenu adrese pismonosnih pošiljki na zahtjev pošiljatelja, od trenutka kada je primatelj bio obaviješten o prispjeću pošiljke na njegovu adresu.

3. Članak 5.1. ne primjenjuje se na Australiju, Ganu i Zimbabve.

4. Članak 5.2. ne primjenjuje se na Bahame, Demokratsku Narodnu Republiku Koreju, Irak i Mijanmar, čije zakonodavstvo ne dozvoljava povlačenje ili izmjenu adrese pismonosnih pošiljki na zahtjev pošiljatelja.

5. Članak 5.2. ne primjenjuje se na Sjedinjene Američke Države.

6. Članak 5.2. se primjenjuje na Australiju samo onoliko koliko je to dozvoljeno njenim unutarnjim zakonodavstvom.

7. Protivno članku 5.2, Demokratska Republika Kongo, El Salvador, Panama (Rep.), Filipini i Venecuela ovlaštene su da ne vraćaju poštanske pakete, nakon što je primatelj zahtijevao njihovo carinjenje, pošto je to u suprotnosti sa carinskim propisima ovih zemalja.

Članak II

Poštarina

1. Protivno članku 6, poštanske uprave Australije, Kanade i Novog Zelanda ovlaštene su da naplaćuju poštarinu koja nije predviđena Pravilnicima, kada je ta poštarina dozvoljena zakonodavstvom njihovih zemalja.

Članak III

Izuzeće od oslobađanja plaćanja poštarine za sekograme

1. Protivno članku 7, poštanske uprave Indonezije, Svetog Vinsenta i Grenadina i Turske, koje ne odobravaju oslobađanje od plaćanja poštarine za sekograme u svojoj unutarnjoj službi, mogu naplaćivati poštarinu za frankiranje i poštarinu za posebite usluge, koje ipak ne mogu biti više od poštarine u njihovoj unutarnjoj službi.

2. Protivno članku 7, poštanske uprave Australije, Austrije, Kanade, Njemačke, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Japana, Švicarske i Sjedinjenih Američkih Država, mogu naplaćivati poštarinu za posebite usluge, koja se primenjuje na sekograme u njihovoj unutarnjoj službi.

Članak IV Osnovne usluge

1. Bez obzira na odredbe članka 12, Australija ne prihvata da osnovne usluge obuhvataju poštanske pakete.
2. Odredbe članka 12.2.4. ne primjenjuju se na Veliku Britaniju, čije unutarnje zakonodavstvo propisuje nižu granicu mase. Zakonodavstvo u oblasti zdravlja i sigurnosti u Velikoj Britaniji ograničava masu vreća do 20 kilograma.

Članak V Mali paketi

1. Protivno članku 12. Konvencije, poštanska uprava Afganistana je ovlaštena da ograniči maksimalnu masu malih paketa u dolazu i polazu do 1 kilograma.

Članak VI Povratnica

1. Poštanska uprava Kanade je ovlaštena da ne primjenjuje članak 13.1.1. kada se radi o paketima, pošto ona ne pruža uslugu povratnice za pakete u svom unutarnjem prometu.

Članak VII Međunarodna trgovinska prepiska sa odgovorom

1. Protivno članku 13.4.1, poštanska uprava Bugarske (Rep.) će osigurati uslugu međunarodne trgovinske prepiske sa inozemstvom poslije pregovora sa zainteresiranim poštanskim upravama.

Članak VIII Zabrane (pismoosne pošiljke)

1. Izuzetno, poštanske uprave Demokratske Narodne Republike Koreje i Libanona ne prihvataju preporučene pošiljke koje sadrže metalni novac, ili novčanice, ili bilo koju vrijednosnicu na donositelja, ili putničke čekove, ili platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje, nakit i druge skupocjene predmete. Njih striktno ne obvezuju odredbe Pravilnika o pismoosnim pošiljkama kada se radi o njihovoj odgovornosti u slučaju orobljenja ili oštećenja preporučenih pošiljki, kao i u pogledu pošiljki koje sadrže predmete od stakla ili lomljive predmete.
2. Izuzetno, poštanske uprave Bolivije, Kine (Narodna Rep.), izuzev posebitog administrativnog regiona Hong-Kong, Iraka, Nepala, Pakistana, Saudijske Arabije, Sudana i Vijetnama, ne prihvataju preporučene pošiljke koje sadrže metalni novac, novčanice ili bilo koje vrijednosnice na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje, nakit i druge skupocjene predmete.
3. Poštanska uprava Mijanmara zadržava pravo da ne prihvata pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže skupocjene predmete navedene u članku 15.5. pošto je to u suprotnosti sa njenim unutarnjim zakonodavstvom.
4. Poštanska uprava Nepala ne prihvata preporučene pošiljke ili pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže novčanice ili metalni novac, osim u slučaju posebitog sporazuma zaključenog u tom cilju.
5. Poštanska uprava Uzbekistana ne prihvata preporučene pošiljke ili pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže metalni novac, novčanice, čekove, poštanske marke ili stranu valutu i odbija svaku odgovornost u slučaju gubitka ili oštećenja pošiljki takve vrste.

6. Poštanska uprava Irana (Islamska Rep.) ne prihvata pošiljke koje sadrže predmete suprotne islamskoj religiji.
7. Poštanska uprava Filipina zadržava pravo da ne prihvata pismonosne pošiljke (obične, preporučene ili sa označenom vrijednošću) koje sadrže metalni novac, novčanice ili svaku vrijednosnicu na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje ili druge skupocjene predmete.
8. Poštanska uprava Australije ne prihvata nikakvu poštansku pošiljku koja sadrži zlato u polugama ili novčanice. Pored toga, ona ne prihvata preporučene pošiljke u odredištu za Australiju, niti pošiljke u otvorenom tranzitu koje sadrže predmete od vrijednosti, kao što su nakit, plemeniti metali, drago ili poludrago kamenje, hartije od vrijednosti, metalni novac ili druge vrijednosti. Ona odbija svaku odgovornost kada se radi o poštanskim pošiljkama koje krše ovu rezervu.
9. Poštanska uprava Kine (Narodna Rep.), izuzev posebitog administrativnog regiona Hong-Konga, ne prihvata pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže metalni novac, novčanice, bilo koje vrijednosnice na donositelja ili putničke čekove, suglasno svojim unutarnjim propisima.
10. Poštanske uprave Letonije i Mongolije zadržavaju pravo da ne prihvataju obične pošiljke, preporučene pošiljke ili pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže metalni novac, novčanice, vrijednosnice na donositelja i putničke čekove, pošto se njihovo nacionalno zakonodavstvo tome protivi.
11. Poštanska uprava Brazila zadržava pravo da ne prihvata obične pošiljke, preporučene pošiljke ili pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže metalni novac, novčanice u optičaju i bilo koje vrijednosnice na donositelja.
12. Poštanska uprava Vijetnama zadržava pravo da ne prihvata pisma koja sadrže predmete i robu.

Članak IX Zabrane (poštanski paketi)

1. Poštanske uprave Mijanmara i Zambije su ovlaštene da ne prihvataju pakete sa označenom vrijednošću koji sadrže skupocjene predmete navedene u članku 15.6.1.3.1, pošto je to u suprotnosti sa njihovim unutarnjim propisima.
2. Izuzetno, poštanske uprave Libanona i Sudana ne prihvataju pakete koji sadrže metalni novac, novčanice ili svaku vrijednosnicu na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje i druge skupocjene predmet, ili koji sadrže tečnosti i materije koje se lako tope, ili predmete od stakla ili slične, ili lomljive. One nisu obvezne da primjenjuju odredbe Pravilnika o poštanskim paketima koje se na to odnose.
3. Poštanska uprava Brazila je ovlaštena da ne prihvata pakete sa označenom vrijednošću koji sadrže metalni novac i novčanice u optičaju, kao i svaku vrijednosnicu na donositelja, pošto se njeni unutarnji propisi tome protive.
4. Poštanska uprava Gane je ovlaštena da ne prihvata pakete sa označenom vrijednošću koji sadrže metalni novac i novčanice u optičaju, pošto se njeni unutarnji propisi tome protive.
5. Pored predmeta navedenih u članku 15, poštanska uprava Saudijske Arabije je ovlaštena da ne prihvata pakete koji sadrže metalni novac, novčanice ili bilo kakve vrijednosnice na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje i druge skupocjene predmete. Ona ne prihvata ni pakete koji sadrže lijekove svake vrste, osim ako ih prati liječnički recept koji je izdalo zvanično mjerodavno tijelo, proizvode namijenjene za gašenje vatre, kemijske tečnosti ili predmete suprotne načelima islamske religije.

6. Pored predmeta navedenih u članku 15, poštanska uprava Omana ne prihvata pakete koji sadrže:
- 6.1. lijekove svih vrsta, osim u slučaju da ih prati liječnički recept koji je izdalo zvanično mjerodavno tijelo;
  - 6.2. proizvode namijenjene za gašenje vatre i kemijske tečnosti;
  - 6.3. predmete suprotne načelima islamske religije.
7. Pored predmeta navedenih u članku 15, poštanska uprava Irana (Islamska Rep.) je ovlaštena da ne prihvata pakete koji sadrže predmete suprotne načelima islamske religije.
8. Poštanska uprava Filipina je ovlaštena da ne prihvata pakete koji sadrže metalni novac, novčanice ili svaku vrijednosnicu na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje ili druge skupocjene predmete, ili koji sadrže tečnosti i materije koje se lako tope, ili predmete od stakla ili slične, ili lomljive.
9. Poštanska uprava Australije ne prihvata nikakvu poštansku pošiljku koja sadrži zlato u polugama ili novčanice.
10. Poštanska uprava Kine (Narodna Rep.) ne prihvata obične pakete koji sadrže metalni novac, novčanice ili bilo kakve vrijednosnice na donositelja, putničke čekove, platinu, zlato ili srebro, obrađeno ili ne, drago kamenje ili druge skupocjene predmete. Pored toga, osim ako se radi o posebitom administrativnom regionu Hong-Kong, pakete sa označenom vrijednošću koji sadrže metalni novac, novčanice, bilo kakve vrijednosnice na donositelja ili putničke čekove također se ne primaju.
11. Poštanska uprava Mongolije zadržava pravo da ne prihvata, prema svom nacionalnom zakonodavstvu, pakete koji sadrže metalni novac, novčanice, vrijednosne papire po videnju i putničke čekove.
12. Poštanska uprava Letonije ne prihvata obične pakete ni pakete sa označenom vrijednošću koji sadrže metalni novac, novčanice, bilo kakve vrijednosnice (čekove) na donositelja ili strani novac i ona odbija svaku odgovornost u slučaju gubitka ili oštećenja takvih pošiljki.

Članak X

Pošiljke koje podliježu plaćanju carinskih dažbina

1. Pozivanjem na članak 15, poštanske uprave Bangladeša i El Salvadora ne prihvataju pošiljke sa označenom vrijednošću koje sadrže predmete koji podliježu plaćanju carinskih dažbina.
2. Pozivanjem na članak 15, poštanske uprave slijedećih zemalja ne prihvataju obična i preporučena pisma koja sadrže predmete koji podliježu plaćanju carinskih dažbina: Afganistan, Albanija, Azerbejdžan, Belorusija, Kambodža, Čile, Kolumbija, Kuba, Demokratska Narodna Republika Koreja, El Salvador, Estonija, Italija, Letonija, Nepal, Peru, San Marino, Turkmenistan, Ukrajina, Uzbekistan i Venecuela.
3. Pozivanjem na članak 15, poštanske uprave slijedećih zemalja ne prihvataju obična pisma koja sadrže predmete koji podliježu plaćanju carinskih dažbina: Benin, Burkina Faso, Obala Slonovače (Rep.) Džibuti, Mali i Mauritanija.
4. Bez obzira na odredbe predviđene pod 1. do 3, pošiljke seruma, vakcina, kao i pošiljke žurno potrebitih lijekova koje je teško nabaviti, primaju se u svim slučajevima.

Članak XI Potražnice

1. Protivno članku 17.3, poštanske uprave Bugarske (Rep.), Zelenortskih ostrva, Čada, Demokratske Narodne Republike Koreje, Egipta, Gabona, prekomorski teritori koji ovisi od Ujedinjene Kraljevine, Grčke, Irana (Islamska Rep.), Kirgistana, Mongolije, Mijanmara, Filipina, Saudijske Arabije, Sudana, Sirije (Arapska Rep.), Turkmenistana, Ukrajine, Uzbekistana i Zambije zadržavaju pravo da naplaćuju od svojih korisnika poštarinu za potražnice za pismonosne pošiljke.
2. Protivno članku 17.3, poštanske uprave Argentine, Austrije, Azerbejdžana, Češke (Rep.) i Slovačke zadržavaju pravo da naplaćuju posebnu poštarinu, kada se po sprovedenom potražnom postupku utvrdi da je potražnica bila neosnovana.
3. Poštanske uprave Afganistana, Bugarske (Rep.), Zelenortskih ostrva, Konga (Rep.) Egipta, Gabona, Irana (Islamska Rep.), Kirgistana, Mongolije, Mijanmara, Saudijske Arabije, Sudana, Surinama, Sirije (Arapska Rep.), Turkmenistana, Ukrajine, Uzbekistana i Zambije zadržavaju prvo da naplaćuju od svojih klijenata poštarinu za potražnice za pakete.
4. Protivno članku 17.3, poštanske uprave Brazila, Paname (Rep.) i Sjedinjenih Američkih Država zadržavaju pravo da naplaćuju od svojih klijenata poštarinu za potražnice za pismonosne pošiljke i pakete otpremljene u zemljama koje primjenjuju takvu vrstu poštarine sukladno stavcima 1. do 3. ovog članka.

Članak XII Poštarina za podnošenje na carinjenje

1. Poštanska uprava Gabona zadržava pravo da naplaćuje od svojih klijenata poštarinu za podnošenje na carinjenje.
2. Poštanska uprava Konga (Rep.) i Zambije zadržavaju pravo da naplaćuju od svojih klijenata poštarinu za podnošenje na carinjenje paketa.

Članak XIII Predaja pismonosnih pošiljki u inozemstvu

1. Poštanske uprave Australije, Austrije, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Grčke, Novog Zelanda i Sjedinjenih Američkih Država zadržavaju pravo da naplaćuju poštarinu, srazmjerno prouzrokovanim troškovima, od svake poštanske uprave koja im, na temelju odredbi članka 27.4, vrati pošiljke koje nisu prvobitno otpremljene kao poštanske pošiljke njihovih službi.
2. Protivno članku 27.4, poštanska uprava Kanade zadržava pravo da naplaćuje od uprave podrijetla naknadu koja joj omogućuje da minimalno pokrije troškove koje joj prouzrokuje prerada takvih pošiljki.
3. Članak 27.4. dozvoljava određenoj poštanskoj upravi da traži od prijemne uprave odgovarajuću naknadu za uručenje pismonosnih pošiljki predatih u inozemstvu u velikom broju. Australija i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske zadržavaju pravo da ograniče to plaćanje na iznos koji odgovara unutarnjoj tarifi određene zemlje, koja se primjenjuje na iste pošiljke.
4. Članak 27.4. dozvoljava određenoj poštanskoj upravi da traži od prijemne uprave odgovarajuću naknadu za uručenje pismonosnih pošiljki predatih u inozemstvu u velikom broju. Slijedeće zemlje zadržavaju pravo da ograniče to plaćanje na najveće iznose odobrene Pravilnikom za pošiljke u velikom broju: Bahami, Barbados, Brunej Darusalam, Kina (Narodna Rep.), Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, prekomorski teritori koji ovisi od Ujedinjene Kraljevine, Grenada, Gijana, Indija, Malezija, Nepal, Nizozemska, Nizozemski Antili i Aruba, Novi Zeland, Sveta Lucija, Sveti Vinsent i Grenadini, Singapur, Šri Lanka, Surinam, Tajland i Sjedinjene Američke Države.

5. Bez obzira na rezerve pod 4, slijedeće zemlje zadržavaju pravo da primjenjuju u potpunosti odredbe članka 27. Konvencije na pošiljke koje prime od zemalja članica Saveza: Argentina, Austrija, Benin, Brazil, Burkina Faso, Kamerun, Obala Slonovače (Rep.), Kipar, Danska, Egipat, Francuska, Njemačka, Grčka, Gvineja, Izrael, Italija, Japan, Jordan, Libanon, Luksemburg, Mali, Mauritanija, Monako, Maroko, Norveška, Portugal, Saudijska Arabija, Senegal, Sirija (Arapska Rep.) i Togo.

6. U cilju primjene članka 27.4. poštanska uprava Njemačke zadržava pravo da zahtijeva od poštanske uprave zemlje u kojoj su pošiljke predate naknadu čiji je iznos jednak iznosu koji bi ona primila od poštanske uprave zemlje gdje pošiljatelj stanuje.

7. Bez obzira na rezerve date u članku XIII, Kina (Narodna rep.) zadržava pravo da ograniči plaćanje za uručenje pismonosnih pošiljki otpremljenih u inozemstvu u velikom broju na najveće iznose odobrene Konvencijom UPU i Pravilnikom o pismonosnim pošiljkama za pošiljke u velikom broju.

Članak XIV

Izuzetni dijelovi poštarine za suvozemni prijenos u dolazu

1. Protivno članku 34, poštanska uprava Afganistana zadržava pravo da naplaćuje 7,50 DTS po paketu, kao dopunski izuzetni dio poštarine za suvozemni prijenos u dolazu.

Članak XV

Posebite tarife

1. Poštanske uprave Belgije, Norveške i Sjedinjenih Američkih Država mogu da naplaćuju za zrakoplovne pakete veće dijelove poštarine za suvozemni prijenos nego za površinske pakete.

2. Poštanska uprava Libanona je ovlaštena da naplaćuje za pakete do 1 kilograma poštarinu koja se primjenjuje na pakete preko 1, a do 3 kilograma.

3. Poštanska uprava Paname (Rep.) je ovlaštena da naplaćuje 0,20 DTS po kilogramu za površinske pakete koji se u tranzitu prijevoze zračnim putem (S.A.L.).

U potvrdu čega, niže navedeni punomoćnici su sačinili ovaj protokol, koji će imati istu snagu i istu valjanost kao da su njegove odredbe bile unijete u sam tekst Konvencije i potpisali su ga u jednom primjerku, koji se deponira kod generalnog direktora Međunarodnog biroa. Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza dostavit će po jedan njegov prepis svakoj ugovornici.

Sačinjeno u Bukureštu, 5. listopada 2004. godine

ARANŽMAN O POŠTANSKIM NOVČANIM USLUGAMA

Dole potpisani punomoćnici vlada zemalja članica Saveza, imajući u vidu članak 23.4. Ustava Svjetskog poštanskog saveza, zaključenog u Beču 10. srpnja 1964. godine, donijeli su sporazumno i pod rezervom članka 26.4. pomenutog Ustava slijedeći Aranžman.

Glava I. PRETHODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet Aranžmana i predviđeni proizvodi

1. Ovaj aranžman regulira sve usluge za prijenos novca poštom. Zemlje ugovornice sporazumno dogovaraju usluge iz ovog aranžmana za koje se suglase da uvedu u svojim međusobnim odnosima.
2. Organizacije koje nisu poštanske mogu, preko poštanske uprave, preko službe poštanskih čekova ili preko ustanove koja vodi mrežu prijena novca poštom, sudjelovati u razmjeni koju reguliraju odredbe ovog aranžmana. Ove organizacije treba da se sporazumiju sa poštanskom upravom svoje zemlje o potpunom izvršenju svih odredbi Aranžmana i, unutar tog sporazuma, o ostvarivanju svojih prava i izvršavanju svojih obveza na isti način kao da se radi o poštanskim organizacijama, definiranim ovim aranžmanom. Poštanska uprava im služi kao posrednik u njihovim odnosima sa poštanskim upravama drugih zemalja ugovornica i sa Međunarodnim biroom. U slučaju da neka poštanska uprava ne pruža novčane usluge opisane u ovom aranžmanu, ili ako kvaliteta usluge ne odgovara zahtjevima klijenata, poštanske uprave, u datoj zemlji, mogu da surađuju sa organizacijama koje nisu poštanske.
3. Zemlje članice, u roku od šest mjeseci nakon završetka rada Kongresa, Međunarodnom birou dostavljaju ime i adresu vladinog tijela odgovornog za nadzor poštanskih novčanih usluga, kao i ime i adresu zvanično određenog/ih operatora za osiguravanje poštanskih novčanih usluga i ispunjavanje obveza koje proistječu iz Akata Saveza na njihovom teritoriju.
  - 3.1. Zemlje članice, u roku od šest mjeseci nakon završetka rada Kongresa, Međunarodnom birou dostavljaju osobne podatke osoba mjerodavnih za eksploatiranje poštanskih novčanih usluga i usluge izdavanja potražnica.
  - 3.2. Između dva Kongresa, sve promjene koje se odnose na vladina tijela, zvanično određene operatore i zvanično određene mjerodavne osobe, dostavljaju se, u najkraćem mogućem roku, Međunarodnom birou.
4. Ovaj aranžman uređuje slijedeće poštanske novčane proizvode:
  - 4.1. poštanske uputnice, uključujući uputnice za plaćanje pouzećem;
  - 4.2. prijenos novca sa računa na račun.
5. Dvije ili više poštanskih uprava mogu, na temelju bilateralnih i multilateralnih sporazuma, pružati i ostale usluge.

Glava II. POŠTANSKE UPLATNICE

Članak 2. Definicija proizvoda

1. Obična uputnica

1.1. Klijent davatelj naloga predaje novac na šalteru pošte ili izdaje nalog da se zaduži njegov račun i zahtijeva da se primatelju u gotovini isplati cjelokupan iznos, bez ikakvog odbijanja.

2. Uplatnica

2.1. Klijent davatelj naloga predaje novac na šalteru pošte i zahtijeva da se cjelokupan iznos, bez ikakvog odbijanja, uplati na račun primatelja, koji vodi poštanska uprava ili na neki drugi račun, koji vode druge financijske organizacije.

3. Uputnica za plaćanje pouzećem

3.1. Primalac "otkupne pošiljke" predaje novac ili izdaje nalog da se zaduži njegov račun i zahtijeva da se pošiljatelju "otkupne pošiljke" u gotovini isplati cjelokupan iznos, bez ikakvog odbijanja.

Članak 3. Predaja naloga

1. Sem u slučaju posebitog sporazuma, iznos poštanskih uputnica se izražava u valuti određene zemlje.

2. Uplatna uprava određuje kurs za preračunavanje svoje valute u valutu određene zemlje.

3. Maksimalni iznos na poštanskoj uputnici se utvrđuje bilateralno.

4. Uplatna uprava može slobodno da odredi dokumenta i uvjete za predaju poštanskih uputnica. Ako uputnica treba da se prijenese poštanskim putem, mogu se koristiti samo obrasci predviđeni Pravilnikom.

Članak 4. Poštarina

1. Uplatna uprava slobodno određuje poštarinu koja se naplaćuje u trenutku uplate.

2. Za poštanske uplatnice razmijenjene posredstvom neke zemlje sudionice u ovom aranžmanu, između zemlje ugovornice i zemlje koja to nije, uprava posredujuće zemlje može naplatiti dopunsku poštarinu, koja se utvrđuje u ovisnosti od troškova prouzrokovanih radom koji je obavila, a čiji iznos se ugovara između zainteresiranih poštanskih uprava i odbija od iznosa poštanske uputnice; ova se poštarina, međutim, može naplatiti od pošiljatelja i odobriti upravi posredujuće zemlje, ako su se poštanske uprave o tome sporazumjele.

3. Oslobođeni su svake poštarine dokumenta, uputnice i nalozi za isplatu koji se odnose na poštanski prijenos novca, a razmijenjeni su između uprava poštanskim putem, pod uvjetima predviđenim u člancima RL 110 i 111.

Članak 5. **Obveze uplatne poštanske uprave**

1. Uplatna poštanska uprava mora da zadovolji standarde usluga navedene u Pravilniku, kako bi klijentima pružila zadovoljavajuću i kvalitetnu uslugu.

Članak 6. **Prijenos naloga**

1. Razmjena poštanskih uputnica vrši se pomoću elektronskih mreža ustanovljenih od strane Međunarodnog biroa Svjetskog poštanskog saveza ili drugih organizacija.

2. Elektronska razmjena se vrši neposrednim slanjem isplatnoj pošti ili izmjeničnom birou. Sigurnost i kvaliteta razmjene moraju biti garantirani tehničkim specifikacijama koje se odnose na korištene mreže, ili bilateralnim sporazumom između poštanskih uprava.

3. Poštanske uprave mogu da se dogovore da razmjenjuju uputnice putem papirnih obrazaca, predviđenih Pravilnikom, koji se šalju u prioritetnom režimu.

4. Uprave se mogu sporazumjeti da koriste i druge načine razmjene.

Članak 7. **Obrada u odredišnoj zemlji**

1. Isplata poštanskih uputnica se vrši prema propisima odredišne zemlje.

2. U načelu, cio uputnički iznos se isplaćuje primatelju; fakultativna poštarina se može naplatiti, ako primatelj zahtijeva dopunske posebite usluge.

3. Punovažnost elektronskih poštanskih uputnica se određuje bilateralnim sporazumima.

4. Punovažnost poštanskih uputnica na papirnom obrascu, po pravilu traje do isteka prvog mjeseca koji slijedi iza datuma isplate.

5. Poslije gore navedenog roka, neisplaćene poštanske uputnice se odmah vraćaju uplatnoj poštanskoj upravi.

Članak 8. **Naknada isplatnoj poštanskoj upravi**

1. Za svaku isplaćenu poštansku uputnicu, uplatna poštanska uprava odobrava isplatnoj poštanskoj upravi naknadu, čija je stopa utvrđena Pravilnikom.

2. Umjesto stopa predviđenih Pravilnikom, poštanske uprave se mogu sporazumjeti o drugačijoj stopi naknade.

3. Za prijenos novca oslobođen poštarine ne plaća se nikakva naknada.

4. Ako postoji sporazum između zainteresiranih uprava, prijenos novca za pomoć, koji je oslobođen poštarine u uplatnoj poštanskoj upravi, može biti oslobođen naknade.

Članak 9.
Obveze isplatne poštanske uprave

1. Isplatna poštanska uprava mora da zadovolji standarde usluga navedene u Pravilniku, kako bi klijentima pružila zadovoljavajuću i kvalitetnu uslugu.

Glava III. POŠTANSKI VIRMAN

Članak 10.
Definicija proizvoda

1. Vlasnik poštanskog računa zahtijeva da se nekim iznosom zaduži njegov račun i da se taj iznos knjiži u korist računa primatelja, koji vodi poštanska uprava, ili nekog drugog računa, posredstvom poštanske uprave određene zemlje.

Članak 11.
Predaja naloga

1. Iznos virmana se izražava u valuti određene zemlje ili u drugoj valuti, prema dogovoru uplatne poštanske uprave i prijemne poštanske uprave.
2. Uplatna uprava određuje kurs za preračunavanje svoje valute u valutu u kojoj je izražen iznos virmana.
3. Iznos virmana je neograničen, sem u slučaju drugačijih odluka zainteresiranih uprava.
4. Uplatna uprava može slobodno da odredi dokumenta i uvjete za uplatu virmana.

Članak 12.
Poštarina

1. Uplatna uprava slobodno određuje poštarinu koja se naplaćuje u trenutku uplate. Ovoj osnovnoj poštarini ona dodaje, eventualno, poštarinu za posebite usluge pružene pošiljatelju.
2. Za virmane, obavljene posredstvom neke zemlje sudionice u ovom aranžmanu, između zemlje ugovornice i zemlje koja to nije, uprava posredujuće zemlje može naplatiti dopunsku poštarinu. Visina ove poštarine utvrđuje se na temelju sporazuma između zainteresiranih uprava, i odbija se od iznosa virmana. Ova se poštarina, međutim, može naplatiti od pošiljatelja i odobriti upravi posredujuće zemlje, ako su se zainteresirane poštanske uprave o tome sporazumjele.
3. Oslobođeni su svake poštarine dokumenta, uputnice i nalozi za isplatu koji se odnose na poštanski prijenos novca, a razmijenjeni su između uprava poštanskim putem, pod uvjetima predivđenim u člancima RL 110 i 111.

Članak 13.
Obveze uplatne poštanske uprave

1. Uplatna poštanska uprava mora da zadovolji standarde usluga navedene u Pravilniku, kako bi klijentima pružila zadovoljavajuću i kvalitetnu uslugu.

Članak 14. Prijenos naloga

Realiziranje virmana vrši se pomoću elektronskih mreža ustanovljenih od strane Međunarodnog biroa Svjetskog poštanskog saveza ili drugih organizacija, na temelju tehničkih specifikacija usvojenih od strane zainteresiranih uprava.

1. Sigurnost i kvaliteta razmjene moraju biti garantirani tehničkim specifikacijama koje se odnose na korištene mreže, ili bilateralnim sporazumom između uplatnih i isplatnih poštanskih uprava.
2. Poštanske uprave mogu da se dogovore da virmane realiziraju putem papirnih obrazaca, predviđenih Pravilnikom, koji se šalju u prioritarnom režimu.
3. Uprave se mogu sporazumjeti da koriste i druge načine razmjene.

Članak 15. Obrada u odredišnoj zemlji

1. Obrada dolazećih virmana se vrši prema važećim propisima odredišne zemlje.
2. U načelu, poštarinu u odredišnoj zemlji plaća primatelj; ipak, ova poštarina se može naplatiti od pošiljalatelja i odobriti poštanskoj upravi odredišne zemlje, sukladno bilateralnom sporazumu.

Članak 16. Naknada isplatnoj poštanskoj upravi

1. Za svaki virman, isplatna poštanska uprava može zahtijevati plaćanje dolazne poštarine. Ova poštarina se može skinuti sa računa korisnika, ili za iznos te poštarine uplatna poštanska uprava zadužuje svoj tekući račun za vezu.
2. Za prijenos novca oslobođen poštarine ne plaća se nikakva naknada.
3. Ako postoji sporazum između zainteresiranih uprava, virman novca za pomoć, koji je oslobođen poštarine u uplatnoj poštanskoj upravi, može biti oslobođen naknade.

Članak 17. Obveze isplatne poštanske uprave

1. Isplatna poštanska uprava mora da zadovolji standarde usluga navedene u Pravilniku, kako bi klijentima pružila zadovoljavajuću i kvalitetnu uslugu.

Glava IV. RAČUNI ZA VEZU, MJESEČNI RAČUNI, POTRAŽNICE, ODGOVORNOST

Članak 18. Financijski odnosi između poštanskih uprava sudionica

1. Poštanske uprave se međusobno sporazumijevaju o tehničkim sredstvima koja će koristiti za reguliranje svojih potraživanja.
2. Računi za vezu

2.1. U načelu, kada poštanske uprave raspolažu ustanovom poštanskih čekova, svaka od njih otvara na svoje ime kod odgovarajuće uprave račun za vezu, pomoću koga se likvidiraju uzajamna dugovanja i potraživanja koja potječu iz razmjena izvršenih na ime službe virmana i poštanskih uputnica i svih drugih operacija za koje poštanskim upravama odgovara da budu regulirane tim putem.

2.2. Kada poštanska uprava određene zemlje ne raspolaže sustavom poštanskih čekova, račun za vezu može se otvoriti kod neke druge uprave.

2.3. Poštanske uprave mogu da se dogovore da svoje financijske razmjene reguliraju preko uprava određenih multilateralnim sporazumom.

2.4. U slučaju da na računu za vezu nema pokrića, na dugovane iznose plaća se kamata, čija je stopa utvrđena Pravilnikom.

2.5. Na račun za vezu sa povjerilačkim saldom plaća se kamata.

3. Mjesečni računi

3.1. Ukoliko ne postoji račun za vezu, svaka isplatna poštanska uprava sačinjava za svaku uplatnu poštansku upravu, mjesečni račun isplaćenih iznosa za poštanske uputnice. Mjesečni računi se periodično unose u generalni račun, koji služi za utvrđivanje salda.

3.2. Plaćanje računa se može vršiti i na temelju mjesečnih računa, bez kompenzacije.

4. Nikakvom jednostavnom mjerom, kao što je moratorijum, zabrana transfera, itd., ne mogu se povrijediti odredbe ovog članka, niti onih članaka Pravilnika koji iz njega proistječu.

Članak 19. Potražnice

1. Potražnice se primaju u roku od šest mjeseci poslije dana predaje poštanske uputnice ili realiziranja virmana.

2. Poštanske uprave imaju pravo da od svojih klijenata naplate poštarinu za potražnice koje se odnose na poštanske uputnice ili virmane.

Članak 20. Odgovornost

1. Načelo i obujam odgovornosti

1.1. Poštanska uprava je odgovorna za iznose uplaćene na šalteru ili zadužene na računu nalogodavatelja sve do trenutka propisne isplate uputnice ili odobrenja u korist računa primatelja.

1.2. Poštanska uprava je odgovorna za pogrešne podatke koje je dala i koji su prouzrokovali bilo neplaćanje, bilo greške u izvršenju prijenosa novca. Odgovornost obuhvata greške u proračunavanju i greške u prijenosu.

1.3. Poštanska uprava je oslobođena svake odgovornosti:

1.3.1. u slučaju zakašnjenja koje može nastati u prijenosu, otpremi ili isplati uputnica i naloga;

1.3.2. kada, zbog uništenja službenih dokumenata, nastalog zbog slučaja više sile, ne može da dokaže izvršenje prijena novca, osim ako njena odgovornost nije dokazana na drugi način;

1.3.3. kada pošiljalatelj nije podnio potražnicu u roku predviđenom u članku 19;

1.3.4. kada je rok zastarjevanja uputnica u uplatnoj zemlji istekao.

1.4. U slučaju obeštećenja, bez obzira na razlog, iznos obeštećenja pošiljalatelja ne može prijeći iznos koji je on uplatio ili kojim je zadužen njegov račun.

1.5. Poštanske uprave se mogu međusobno sporazumjeti da primjenjuju širi obujam uvjeta odgovornosti, prilagođen potrebama njihovih unutarnjih službi.

1.6. Uvjeti za primjenu načela odgovornosti, kao što su pitanja utvrđivanja odgovornosti, isplata dugovanih iznosa, povraćaj, rok isplate i odredbe o naknadi upravi koja je platila obeštećenje, propisani su u Pravilniku.

Glava V. ELEKTRONSKE MREŽE

Članak 21. Opća pravila

1. Za prijenos naloga za plaćanje elektronskim putem, poštanske uprave koriste mrežu Svjetskog poštanskog saveza ili svaku drugu mrežu koja omogućava žurnu, pouzdanu i sigurno realiziranje virmana.

2. Elektronske novčane usluge Svjetskog poštanskog saveza su između poštanskih uprava regulirane bilateralnim sporazumima. Opća pravila funkcioniranja elektronskih novčanih usluga Svjetskog poštanskog saveza potpadaju pod mjerodavnost odogovarajućih odredbi Akata Saveza.

Glava VI. RAZNE ODREDBE

Članak 22. Zahtjev za otvaranjem poštanskog tekućeg računa u inozemstvu

1. Prilikom otvaranja poštanskog tekućeg računa ili nekog drugog tipa računa, ili u slučaju zahtjeva za dobijanjem nekog novčanog proizvoda u inozemstvu, poštanske organizacije zemalja sudionica ovog aranžmana se dogovaraju o pružanju uzajamne pomoći u pogledu korištenja datih proizvoda.

2. Sudionici se bilateralno mogu dogovoriti o pružanju uzajamne pomoći glede detaljne procedure koja treba da se slijedi, i sporazumijevaju se o troškovima pružanja te pomoći.

Glava VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23. Završne odredbe

1. Ako je takav slučaj, Konvencija se primjenjuje po analogiji na sve što nije izričito regulirano ovim aranžmanom.

2. Članak 4. Ustava ne primjenjuje se na ovaj aranžman.

3. Uvjeti za usvajanje prijedloga koji se odnose na ovaj aranžman i njegov Pravilnik.

3.1. Da bi prijedlozi podnijeti Kongresu, koji se odnose na ovaj aranžman, postali izvršni, mora ih usvojiti većina zemalja članica koje su prisutne i koje glasaju i imaju pravo glasa, a koje su ugovornice ovog aranžmana. Najmanje polovina ovih zemalja članica zastupljenih na Kongresu, koje imaju pravo glasa, mora biti prisutna u trenutku glasovanja.

3.2. Da bi prijedlozi koji se odnose na Pravilnik postali izvršni, mora ih usvojiti većina članova Vijeća za poštansku eksploataciju, koji su ugovornici Aranžmana i imaju pravo glasa.

3.3. Da bi prijedlozi podnijeti između dva Kongresa, a koji se odnose na ovaj aranžman, postali izvršni, moraju dobiti:

3.3.1. dvije trećine glasova, s tim da je najmanje polovina zemalja članica ugovornica Aranžmana koje imaju pravo glasa sudjelovala u glasovanju, kada se radi o dodavanju novih odredaba;

3.3.2. većinu glasova, s tim da je najmanje polovina zemalja članica ugovornica Aranžmana koje imaju pravo glasa sudjelovala u glasovanju, kada se radi o izmjenama odredbi ovog aranžmana.

3.3.3. većinu glasova, kada se radi o tumačenju odredbi ovog aranžmana.

3.4. Bez obzira na odredbe predviđene pod 3.3.1., svaka zemlja članica, čije je nacionalno zakonodavstvo nepodudarno sa predloženom dopunom, može generalnom direktoru Međunarodnog biroa da dostavi pisanu izjavu, kojom naznačuje da joj nije moguće da prihvati ovu dopunu, u roku od devedeset dana od dana njenog saopćavanja.

4. Ovaj aranžman počeo će da se primjenjuje 1. siječnja 2006. godine i ostatak će na snazi do početka primjene Akata narednog Kongresa.

U potvrdu čega, punomoćnici vlada zemalja ugovornica su potpisali ovaj aranžman u jednom primjerku, koji se deponira kod generalnog direktora Međunarodnog biroa. Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza dostavit će po jedan njegov prepis svakoj ugovornici.

Sačinjeno u Bukureštu, 5. listopada 2004. godine

Članak 3.

Ova Odluka će biti objavljena u Službenome glasniku BiH na hrvatskome, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Broj 01-011-382-24/09
11. veljače 2009. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Nebojša Radmanović, v. r.
